

DIAGNOZA INDYWIDUALNYCH POTRZEB

**SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST
GMINA ŁOMŻA NA WSPARCIE W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU
OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO NA LATA 2014-2020**

OŚ PRIORYTETOWA IX. Rozwój lokalny

Działanie 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego

**Typ projektu 5. WSPARCIE MAŁYCH SZKÓŁ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO NA
OBSZARACH OBJĘTYCH REALIZACJĄ LSR**

**(Nabór nr 4/2018 w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania
Stowarzyszenia „Sąsiedzi”)**

Dotyczy szkół:

1. Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Jarnutach
2. Szkoła Podstawowa im. Rodziny Jabłońskich w Pniewie
3. Szkoła Podstawowa im. Ppor. Dh. Jadwigi Dziekońskiej ps. „Jadzia” w Konarzycach
4. Szkoła Podstawowa w Puchałach

Łomża, kwiecień 2018

SPIS TREŚCI

I	OPIS OBSZARU PROBLEMOWEGO	2
II	OPIS PROCEDURY DIAGNOZY	4
	2.1. Diagnoza i analiza problemu	4
	2.2. Zastosowane narzędzia badawcze	5
III	WYNIKI DIAGNOZY POTRZEB	6
	3.1. Wyniki diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Jarnutach	6
	3.2. Wyniki diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Pniewie	17
	3.3. Wyniki diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Konarzycach	29
	3.4. Wyniki diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Puchałach	39
IV	WNIOSKI I REKOMENDACJE ROZWOJOWE	50
	4.1. Analiza wyników diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Jarnutach	50
	4.2. Analiza wyników diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Pniewie	50
	4.3. Analiza wyników diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Konarzycach	51
	4.4. Analiza wyników diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Puchałach	52
V.	Wskazania i rekomendacje	52
	PODSUMOWANIE	55

I. OPIS OBSZARU PROBLEMOWEGO

Gmina wiejska Łomża położona jest w województwie podlaskim w powiecie łomżyńskim. W 2016 roku gminę zamieszkiwało 10885 osób, co stanowi 21,22% ludności powiatu łomżyńskiego. Gęstość zaludnienia obecnie sięga poziomu 53 osób/km² i jest znacznie większa w skali powiatu (38 osób/km²). Mieszkańców gminy Łomża charakteryzuje wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym (24,1%) oraz produkcyjnym (64,38%), co potwierdza iż społeczeństwo starzeje się.

Ilość udzielonych świadczeń z pomocy społecznej w postaci zasiłków stałych, okresowych oraz dożywiania wzrasta na przestrzeni ostatnich lat. W 2016 roku liczba osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z OPS wyniosła 733. W rezultacie dało to wskaźnik na poziomie 66,7 osób w rodzinach na 1 tys. mieszkańców. Wynik taki należy uznać za umiarkowanie wysoki. W roku 2016 udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym stanowił 6,2%. Ok. 58% wszystkich osób bez pracy stanowiły kobiety.

Niniejsza diagnoza zapotrzebowania dotyczy:

- Szkoły Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Jarnutach
- Szkoły Podstawowej im. Rodziny Jabłońskich w Pniewie
- Szkoły Podstawowej w Puchałach
- Szkoły Podstawowej im. ppor. dh. Jadwigi Dziekońskiej ps. „Jadzia” w Konarzycach

na wsparcie w ramach Osi Priorytetowej IX. Rozwój lokalny, Działania 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 służy do opracowania wniosków o dofinansowanie w ramach następujących typów operacji:

- a) Wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych (porozumiewania się w językach obcych, matematycznych, podstawowych kompetencji naukowo-technicznych, informatycznych) niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (umiejętność uczenia się, kreatywność, innowacyjność, inicjatywność, przedsiębiorczość oraz praca zespołowa), w tym w szczególności: realizacja projektów edukacyjnych, poprawa jakości świadczonych w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego, realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, realizacja zajęć rozwijających uzdolnienia, pomoc stypendialna;
- b) Kompleksowe programy tworzenia warunków w szkołach i placówkach systemu oświaty dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie nauczania przedmiotów przyrodniczych i matematycznych obejmujące:
 - Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki;
 - Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów lub słuchaczy w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki;
- c) Wsparcie na rzecz zwiększenia wykorzystania TIK w szkołach i placówkach systemu oświaty poprzez:
 - Wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej;
 - Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń;
 - Programy rozwijania kompetencji cyfrowych poprzez naukę programowania.

- d) Kompleksowe programy wspomagające szkołę lub placówkę systemu oświaty prowadzącą kształcenie ogólne w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością oraz wsparcie na rzecz ucznia młodszego, obejmujące w szczególności:
- Doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty.

Grupą docelową objętą wsparciem w ramach planowanych działań projektowych są:

- a) uczniowie klas 5-8 szkół podstawowych,
- b) nauczyciele szkół podstawowych,

Wsparcie w ramach projektu powinno pomóc w rozwiązaniu problemów w szkołach podstawowych objętych projektem , głównie poprzez:

- a) podnoszenie jakości pracy szkoły w zakresie kształcenia i wychowania,
- b) dostosowanie bazy szkoły do wyzwań nowoczesnego procesu dydaktycznego,
- c) przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu nauczycieli (szkolenia, kontakt z nowymi formami edukacji)
- d) stosowanie nowatorskich form i metod pracy dydaktycznej,
- e) wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów,
- f) rozbudzanie ciekawości poznawczej ucznia przez urozmaicanie metod i form pracy, indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym i słabym,
- g) podniesienie poziomu atrakcyjności procesu nauczania poprzez wykorzystywanie komputerowych programów edukacyjnych, lekcji z wykorzystaniem zasobów Internetu, prezentacji komputerowych itp.,
- h) wdrażanie innowacji pedagogicznych,

Zakres diagnozy obejmuje:

- a) analizę wyników osiągniętych przez uczniów,
- b) analizę zapotrzebowania na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno-przyrodniczych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe na rynku pracy,
- c) analizę bazy wyposażenia szkoły po kątem nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i TIK,
- d) analizę zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe.

Celem ogólnym diagnozy jest określenie zapotrzebowania na wsparcie w ramach projektu,

a w szczególności:

- a) analiza wyników osiągniętych przez uczniów,
- b) analiza zapotrzebowania na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno-przyrodniczych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe na rynku pracy, rozbudzające kreatywność i innowacyjność
- c) analiza doradztwa zawodowego
- d) analiza bazy wyposażenia szkoły pod kątem nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i TIK,

- e) analiza zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe w tym na stosowanie metod pracy opartych na metodzie eksperymentu, metod sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, korzystania z narzędzi TIK.

II. OPIS PROCEDURY DIAGNOZY

2.1. Diagnoza i analiza problemu

Diagnoza została opracowana z uwzględnieniem wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. Została ona oparta na analizie danych zastanych i badaniu ankietowym.

Analiza danych zastanych, tzw. desk research, wykorzystuje przede wszystkim dokumenty opracowane w szkole oraz raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Wykaz źródeł:

- a) Średnie wyniki szkół - egzamin gimnazjalny w latach 2015-2017 - opracowane przez OKE w Łomży,
- b) www.kuratorium.bialystok.pl (Wyniki sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego za poszczególne lata: 2015, 2016, 2017),
- c) Średnie wyniki sprawdzianu za lata 2015, 2016, 2017 roku w gminach i powiatach województwa podlaskiego- opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży,
- d) Średnie wyniki sprawdzianu w 2015 roku w gminach i powiatach województwa podlaskiego- opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży,
- e) Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego na poszczególne lata 2015, 2016 i 2017 roku w gminach i powiatach województwa podlaskiego - opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży,
- f) Zestawienie wyników sprawdzianu w poszczególnych latach 2015, 2016 i 2017 roku w powiatach w województwie podlaskim – opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży,
- g) EWD - wskaźniki trzyletnie, dostępne na stronie internetowej <http://ewd.edu.pl/>.
- h) Analizy wyposażenia poszczególnych szkół
- i) Przegląd bazy dydaktycznej szkół pod kątem realizacji nowej podstawy programowej.

Diagnoza bazuje również na badaniu ankietowym, które zostało zrealizowane w okresie od 15 marca do 25 kwietnia 2017 r. Ankiety skierowane były do szkół:

- Szkoła Podstawowa im. Rodziny Jabłońskich w Pniewie
- Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Jarnutach
- Szkoła Podstawowa w Puchałach
- Szkoła Podstawowa im. ppor. dh. Jadwigi Dziekońskiej ps. „Jadzia” w Konarzycach.

Ważnym elementem tworzonej diagnozy jest przeprowadzona inwentaryzacja posiadanej bazy dydaktycznej szkół, w tym wyposażenia w pomoce dydaktyczne i sprzęt TIK. Przedstawioną aktualną sytuację grupy docelowej oraz problemy, które dzięki wsparciu projektowemu można rozwiązać. Ostatni rozdział diagnozy został zebrany w postaci wniosków i rekomendacji, dotyczących sposobu i zakresu wsparcia, które ma służyć rozwiązaniu problemów grupy docelowej.

2.2. Zastosowane narzędzia badawcze

Na potrzeby opracowywanego dokumentu opracowane zostały kwestionariusze ankiety. Jednak z nich skierowana do dyrekcji szkół, zaś druga dla Rady Pedagogicznej,

Kwestionariusz ankiety nr 1 składał się z różnych tematycznie pytań (otwartych, półotwartych, zamkniętych), obejmujących m.in. następujące obszary:

- a) dane szkoły (liczba uczniów w podziale na klasy, wyniki szkoły, średnia odległość od szkoły itp., czy szkoła posiada dokumenty dotyczące rozwoju szkoły, jej wizji itp.),
- b) zajęcia pozalekcyjne (jakie zajęcia były realizowane w szkole w ramach projektów, w ramach budżetu gminy, zapotrzebowanie na zajęcia wyrównawczo-kompensacyjne, zapotrzebowanie na zajęcia dodatkowe, czy w szkole jest nauczyciel, który może poprowadzić zajęcia, pytanie dotyczące możliwości organizacji półkolonii, zainteresowanie zastosowaniem innowacyjnych metod nauczania),
- c) program doradztwa edukacyjno-zawodowego (czy szkoła zatrudnia psychologa, czy w szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego, w jaki sposób prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego, zapotrzebowanie na formy doradztwa edukacyjno-zawodowego). W badaniu tego obszaru uwzględniono narzędzia i metodologię opracowane przez Instytut Badań Edukacyjnych,
- d) baza dydaktyczna szkoły - zapotrzebowanie szkół na sprzęt dydaktyczny w odniesieniu do poszczególnych pracowni np. matematycznej, informatycznej chemicznej, logopedycznej, pytania diagnozujące liczbę osób niepełnosprawnych w szkole i rodzaj niepełnosprawności w powiązaniu z zapotrzebowaniem na remont lub dostosowanie sal do potrzeb tych osób),
- e) doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej (zainteresowanie nauczycieli podnoszeniem kwalifikacji m.in. w obszarze nowych, innowacyjnych metod nauczania),
- f) zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematycznej, przyrodniczej.

Kwestionariusz ankiety 2 dotyczył z kolei stwarzania przez szkołę oraz kadrę pedagogiczną warunków kształcenia umiejętności uczniów w zakresie proponowanych zajęć, sposobów prowadzenia lekcji i dostępnego w placówce wyposażenia dydaktycznego.

2.3. Zdefiniowane dane i wskaźniki opisujące sytuację grupy docelowej

Lp.	Wskaźnik	Źródło danych
1	Liczba uczniów w Szkołach w podziale na płeć	Analiza dokumentów szkolnych
2	Wyniki egzaminów zewnętrznych	Analiza danych na OKE Łomża
3	Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym	Kwestionariusz ankiety, rozmowy z dyrekcją szkół
4	Zapotrzebowanie na zajęcia: zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze, zajęcia dodatkowe rozwijające	Kwestionariusz ankiety, rozmowy z dyrekcją szkół
5	Rodzaje specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów	Analiza dokumentów szkolnych, kwestionariusz ankiety
6	Zaplecze dydaktyczne szkoły	Kwestionariusz ankiety, rozmowy z dyrekcją szkół
7	Zapotrzebowanie na wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do rozwijania kompetencji uczniów, w tym TIK	Kwestionariusz ankiety, rozmowy z dyrekcją szkół
8	Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej	Kwestionariusz ankiety, rozmowy z dyrekcją szkół
9	Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia i umiejętności	

Źródło: Analiza kwestionariuszy, rozmowy z dyrekcją szkół (SP Pniewo, Konarzyce, Puchały i Jarnuty)

III. WYNIKI DIAGNOZY POTRZEB

3.1. WYNIKI DIAGNOZY POTRZEB SZKOŁY PODSTAWOWEJ W JARNUTACH

Szkoła Podstawowa w Jarnutach położona jest na terenie gminy wiejskiej Łomża, powiat łomżyński, województwo podlaskie.

Grupą docelową objętą wsparciem w ramach planowanych działań projektowych są uczniowie klas V-VIII SP oraz nauczyciele- beneficjenci tego projektu.

Wskaźnik 1. Liczba uczniów i uczennic w szkole w roku szkolnym 2017/2018 w podziale na płeć

Podstawową jednostką organizacyjną jest klasa. W roku szkolnym 2017/2018 szkoła liczy 109 uczniów (w tym 27 z oddziału 0), w tym 59 dziewcząt i 50 chłopców.

Tabela 1. Liczba uczniów/c w roku szkolnym 2017/2018 w podziale na płeć

	Liczba uczniów/c	Kobiety	Mężczyźni	Liczba klas
SP klasy 1-3	34	19	15	3
SP klasy 4-6	34	19	15	3
SP klasy 7	14	7	7	1

Źródło: dane SP Jarnuty

W szkole pracuje 21 nauczycieli, w tym 17 kobiet i 4 mężczyzn. Szkoła nie zatrudnia psychologa. Stopień awansu zawodowego nauczycieli przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Stopień awansu zawodowego w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Stopień awansu nauczycielskiego	Liczba nauczycieli	Kobiety	Mężczyźni
1	Nauczyciel dyplomowany	16	13	3
2	Nauczyciel mianowany	2	1	1
3	Nauczyciel kontraktowy	3	3	-
	Razem	21	17	4

Źródło: dane SP Jarnuty

Tabela 3. Wykaz kadry pedagogicznej w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba nauczycieli uczących danego przedmiotu	
		Kobiety	Mężczyźni
1.	Edukacja wczesnoszkolna	5	-
2	Jęz. angielski	1	-
3.	Jęz. niemiecki	1	-
4.	Jęz. polski	1	-
5.	historia	-	1
6.	biologia	-	1
7.	geografia	-	1
8.	chemia	1	-

9.	fizyka	1	-
10.	matematyka	1	-
11.	muzyka	1	-
12.	plastyka	1	-
13.	technika	-	1
14.	informatyka	2	-
15.	Wych. fizyczne	-	1
16.	przyroda	1	-
17.	Terapia pedagogiczna	1	-

Źródło: dane SP Jarnuty

W szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno- zawodowego. Z badań przeprowadzonych na potrzeby niniejszego dokumentu wynika, że szkoła zgłasza zapotrzebowanie na doradztwo edukacyjne (warsztaty grupowe) dla klas V-VIII SP.

Wskaźnik 2. Wyniki egzaminów zewnętrznych

Analiza ocen z przedmiotów kształcących kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy

Analiza sprawdzianów i wyników egzaminów wewnętrznych służy efektywnemu doborowi metod prac nauczycieli, co ma wpływ na efekty uzyskiwane przez uczniów. Poniższe tabele przedstawiają wyniki egzaminów klas VI w SP Jarnuty n a przestrzeni lat 2014-2016.

Tabela 4. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty 2016 na tle gminy, powiatu, województwa, kraju

Sprawdzian 2016	Średni wynik % SZKOŁY	Średni wynik % GMINY	Średni wynik % POWIATU	Średni wynik % WOJEWÓDZT WA	Średni wynik % KRAJU
Część I sprawdzianu [%]	59	57	65	63	63
Język polski [%]	68	69	68	71	71
Matematyka [%]	49	44	51	54	54
Język angielski [%]	62	64	62	70	71

Źródło: dane OKE Łomża

Tabela 5. Porównanie wyników sprawdzianu szóstoklasisty w 2014, 2015

Sprawdzian 2014 i	Średni wynik za arkusz				
2015	SZKOŁA	GMINA	POWIAT	WOJEWÓDZT WO	KRAJ
2014 [%]	23,9	24,0	24,3	25,8	25,8
2015[%]	24,0	24,1	24,4	25,5	25,8

Źródło: dane OKE Łomża

Wskaźnik 3: Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym

W roku szkolnym 2016/2017 oraz 2017/2018 Szkoła nie prowadziła żadnych zajęć pozalekcyjnych finansowanych z innych źródeł. Prowadzone były z kolei następujące zajęcia:

Tabela 6. Zajęcia pozalekcyjne finansowane z budżetu szkoły

Lp.	Rok szkolny 2016/2017		Rok szkolny 2017/2018	
	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)
1	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze kl. I-III	3/ 12	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze kl. I-III	3/14
2	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne kl. I-III	3/11	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne kl. I-III	3/10
3	Gimnastyka korekcyjna	2/18	Gimnastyka korekcyjna	2/20
4	Terapia pedagogiczna	3/8	Terapia pedagogiczna	4/8

Źródło: dane SP Jarnuty

Wskaźnik 4: Zapotrzebowanie na zajęcia: zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze, zajęcia dodatkowe rozwijające

Z przekazanych informacji od Dyrekcji szkoły, szkoła nie zgłasza zapotrzebowania na zajęcia wyrównawcze i kompensacyjne dla klas V-VIII.

W szkole jest zapotrzebowanie na innowacyjne zajęcia rozwijające takie kompetencje jak:

- a) kompetencje informatyczne,
- b) inicjatywność, przedsiębiorczość, kreatywność.

Tabela 7. Zapotrzebowania na zajęcia rozwijające

Klasy 4-6 SP

Lp.	Nazwa zajęć	TAK	NIE
1	Z języka angielskiego		x
2	Rozwijające umiejętności uczenia się i zapamiętywania		x
3	Matematyczne		x
4	Przyrodnicze		x
5	Informatyczne w tym nauka programowania	x	
6	Sportowe		x
7	Edukacyjne gry planszowe rozwijające m.in. kreatywność, umiejętności logiczne i matematyczne, przedsiębiorczość	x	
8	Wycieczki edukacyjne	x	

Klasy 7-8 SP

Lp.	Nazwa zajęć	TAK	NIE
1	Z języka angielskiego		x
2	Rozwijające umiejętności uczenia się i zapamiętywania	x	
3	Matematyczne		x
4	Przyrodnicze		x
5	Informatyczne w tym nauka programowania	x	
6	Sportowe		x
7	Edukacyjne gry planszowe rozwijające m.in. kreatywność, umiejętności logiczne i matematyczne, przedsiębiorczość	x	
8	Wycieczki edukacyjne		x

Źródło: dane SP Jarnuty

Wskaźnik 5: Rodzaje specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów

W szkole uczą się uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z:

- zaburzeń (np. rozwojowych, obniżonych możliwości intelektualnych, wad wymowy),
- choroby przewlekłej
- zaburzeń w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym,
- specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych,
- szczególnych uzdolnień w zakresie przedmiotów matematyczno -przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, przedsiębiorczości,
- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.

Ze względu na złą sytuację finansową wielu rodziców nie stać na zajęcia rozwijające dla ich dzieci. Dlatego też zajęcia pozalekcyjne prowadzone w ramach planowanego projektu edukacyjnego pomogą zmniejszyć nierówności edukacyjne, m.in. w zakresie kompetencji informatycznych i przedsiębiorczości. Zajęcia pozalekcyjne dadzą młodzieży możliwość realizowania swoich pasji związanych z cyfryzacją a także duże możliwości rozwoju w tej dziedzinie.

Wskaźnik 6. Zaplecze dydaktyczne szkołyBaza szkoły

Baza dydaktyczna szkoły nie jest wystarczająca, ale stale się rozwija i unowocześnia.

Tabela 8. Zaplecze dydaktyczne Szkoły Podstawowej w Jarnutach

Lp.	Rodzaje zaplecza dydaktycznego	TAK	NIE
1	Biblioteka	x	
2	Boisko	x	
3	Pracownia komputerowa z dostępem do Internetu – <i>nie wyposażona</i> zgodnie z rekomendacją MEN „cyfrowa szkoła”	x	
4	Pracownia komputerowa z dostępem do Internetu – <i>wyposażona</i> zgodnie z rekomendacją MEN „cyfrowa szkoła”		x
5	Tablice multimedialne (jeśli tak, proszę podać ilość takich tablic szt.)	3	

Źródło: dane SP Jarnuty

Tabela 9. Liczba komputerów na wyposażeniu placówki SP w Jarnutach

Komputery	Liczba	Z dostępem do internetu (w szt.)
Wykorzystywane do celów dydaktycznych	25	20
W bibliotece szkolnej	-	-
Pozostałe komputery w szkole	5	5
Razem	30	25

Źródło: dane SP Jarnuty

Tabela 10. Baza dydaktyczna SP w Jarnutach

Wyposażenie (wg ksiąg inwentarzowych)	Liczba	Rok	Czy sprzęt był dofinansowany ze środków UE (TAK/NIE)
Komputer stacjonarny	6 11 1 2 1 1	2002r. 2008r. 2009r. 2010r. 2012 r. 2014r.	Tak , z 2008r.i 2014r.
Laptopy	11	2008,2010,2011,2013,2014,2016	Tak, z 2008r.
Magnetofony stereofoniczne	6	1998r,2002r,2009r,2011r;2014r.	Tak, z 2014 r.
Odtwarzacze DVD	1	2006r	nie
Projektory multimedialne	1 4 1	2008r 2013r 2014r.	Tak Nie nie
Telewizory	1	2010 r.	nie
Tablice interaktywne	3	2012r.,2013r.,2014r.	Tak, z 2014r.
Oprogramowanie: Jakie? Office 2010 Klik uczy ortografii Edukacja polonistyczna kl.I-III Lekcjoteka ; Przyroda kl. IV-VI Lekcjoteka; Historia kl. IV-VI Lekcjoteka; Matematyka kl.IV-VI Poznaj świat techniki Matematyka podstawowa zestaw multimedialny Encyklopedia multimedialna	Pakiet 1 1 1 1 1 1 1 1	2010r. 2008r. 2013r. 2013r 2013 2013r 2016r. 2008r. 2004r.	nie

Źródło: dane SP Jarnuty

Wskaźnik 7. Zapotrzebowanie na wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do rozwijania kompetencji uczniów, w tym TIK

Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni

Tabela 11. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematycznej

Lp.	Nazwa	TAK	NIE
1	Modele brył obrotowych	x	
2	Plansze dydaktyczne	x	
3	Przyrządy geometryczne magnetyczne	x	
4	Laptop	x	

Źródło: dane SP Jarnuty

Tabela 12. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

Lp.	Nazwa	Ilość
1	Aparat fotograficzny z kartą pamięci	1

Źródło: dane SP Jarnuty

Tabela 13. Zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK (lista przygotowana przez MEN)

Lp.	Przedmiot	Czy jest w pracowni (liczba szt.)
1	Urządzenia sieciowe (tj. firewall, przełącznik zarządzalny – urządzenia umożliwiające konfigurację V-lanów	tak
2	Okablowanie strukturalne – umożliwia wykonanie szkolnych sieci komputerowych	tak
3	Router z wbudowanymi lub zewnętrznymi modułami zapory sieciowej i systemem blokowania włamań (IPS) – urządzenie sieciowe służące do łączenia różnych sieci komputerowych	tak
4	Zasilacz UPS – urządzenie, którego funkcją jest podtrzymanie pracy urządzeń elektronicznych w przypadku zaniku zasilania (konieczny przy zakupie NAS)	nie
5	Klimatyzator – urządzenie niezbędne do zapewnienia odpowiednich warunków pracy urządzeń infrastruktury sieciowej	nie
6	Przenośny komputer dla ucznia, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera – urządzenia wyposażone w zainstalowany system operacyjny	nie
7	Przenośny komputer dla nauczyciela, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera – urządzenia wyposażone w zainstalowany system operacyjny	Tak /1
8	Dedykowane urządzenie umożliwiające ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym	nie
9	Sieciowe urządzenie wielofunkcyjne urządzenie współpracujące z komputerem umożliwiające co najmniej drukowanie, kopiowanie i skanowanie	Tak/1
10	Drukarka 3D- urządzenie umożliwiające przestrzenne drukowanie trójwymiarowych fizycznych obiektów na podstawie komputerowego modelu	nie
11	Cyfrowe urządzenie zapisujące obraz lub/i dźwięk z oprzyrządowaniem i statywem – urządzenie zapisujące obraz i dźwięk podobnie jak informacje w pamięci komputera	nie
12	Wieloformatowe, niskoemisyjne, interaktywne urządzenia do projekcji obrazu i emisji dźwięku – np. tablice interaktywne, wideoprojektory, ekrany	nie

	dotykowe itp.	
13	Cyfrowe systemy pomiarowe- służące do otrzymywania, przetwarzania, przesyłania oraz zapamiętywania informacji pomiarowej	nie
14	Serwer plików NAS – urządzenie umożliwiające składowanie danych (NAS Network Attached Storage) minimum 2 dyskowy	nie
15	Kontroler WLAN – urządzenie zarządzające szkolną siecią bezprzewodową	Tak/1
16	Punkt dostępowy – urządzenie zapewniające dostęp do sieci komputerowej za pomocą bezprzewodowego nośnika transmisyjnego	Tak/4
17	Wizualizer – urządzenie służące do prezentacji. Umożliwia pokazanie na ekranie (w połączeniu z projektorem) zarówno płaskiego, jak i przestrzennego przedmiotu	Tak/1
18	System do zbierania i analizowania odpowiedzi – system, który pozwala na tworzenie sprawdzianów, zarządzanie wynikami, nadzorowanie pracy ucznia	nie

Źródło: dane SP Jarnuty

Tabela 14. Spełnienie funkcjonalności cyfrowej szkoły w perspektywie 2020

Lp.	Funkcjonalność	Jest spełnione na ten moment? (TAK/ NIE)
1	Zalecana przepustowość łącza symetrycznego w szkole musi być zrealizowana na najlepszym szerokopasmowym dostępnym technicznie poziomie , a docelowo do roku 2020 należy dążyć do osiągnięcia przepustowości na poziomie 1 GB/s uwzględniając lokalne warunki techniczne. Dobór parametrów przepustowości łącza szerokopasmowego do sieci w szkole powinien uwzględniać liczbę końcowych użytkowników oraz urządzeń komputerowych na terenie szkoły	nie
2	W zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo powyżej, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jeden lub dwa zestawy przenośnych komputerów składające się przynajmniej z: a) Przenośnego komputera dla nauczyciela i przenośnych komputerów dla uczniów z: <ul style="list-style-type: none"> • Zainstalowanym systemem operacyjnym • Dostępem do oprogramowania biurowego • Oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych • Oprogramowaniem zabezpieczającym komputer w przypadku kradzieży • W zależności od rodzaju wybrane przenośnego komputera • Oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych- w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych • Oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści niepożądanych w rozumieniu art. 4a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; w przypadku niewypożyczania przenośnych komputerów poza teren szkoły 	tak

	oprogramowanie zabezpieczające może być zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych b) Dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym	
3	W zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo powyżej 300 uczniów, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jedną albo dwie sale lekcyjne z dostępem do internetu, dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów	tak
4	W Sali lekcyjnej, w której uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku	tak
5	Szkoła zapewnia komputery przenośne do użytku służbowego nauczycielom prowadzącym w ramach działania zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK- docelowo wszystkim nauczycielom	tak
6	Szkoła posiada co najmniej jedno miejsce, np. bibliotekę szkolną, w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych	nie

Źródło: dane SP Jarnuty

Wskaźnik 8. Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

W szkole potrzebne jest przeszkolenie nauczycieli z następujących obszarów:

- nauczanie oparte na metodzie eksperymentu,
- Wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć
- Kształtowanie właściwych postaw wśród uczniów dotyczących kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie

Poniższa tabela prezentuje powyższe wnioski.

Tabela 15. Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

Lp.	Obszar edukacji	TAK/NIE	Jeśli tak, ilość nauczycieli
1	Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu	tak	wszyscy
2	Wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć	tak	13
3	Kształtowanie właściwych postaw wśród uczniów dotyczących kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie	tak	wszyscy

Źródło: dane SP Jarnuty

Wskaźnik 9: Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia i umiejętności**Tabela 16.** Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz.A.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
A	Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia następujących umiejętności uczniów:									
1	Sprawne komunikowanie się w języku obcym									x
2	Krytyczne wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji (np. z zasobów Internetu)						x			
3	Myślenie przyczynowo-skutkowe, wnioskowanie, uzasadnianie opinii		x							
4	Wzajemne uczenie się uczniów we współpracy podczas lekcji		x							
5	Wspólne rozwiązywanie konfliktów występujących w klasie		x							
6	Uczniowska samoocena (samodzielne identyfikowanie swoich mocnych i słanych stron oraz obszarów do rozwoju)		x							
7	Programowanie gier/ aplikacji/ robotów									x
8	Umiejętność logicznego i analitycznego myślenia						x			
9	Znajomość podstawowych procesów zachodzących w przyrodzie, zasad funkcjonowania technologii i umiejętność ich zastosowania			x						
10	Umiejętność zdobywania,		x							

	przetwarzania, oceniania i przyswajania nowych informacji									
11	Samodzielność i aktywność w działaniu, zdolność do wcielania pomysłów w czyn						x			
12	Rozwijanie kreatywności uczniów					x				

Źródło: dane SP Jarnuty

Tabela 17. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz. B.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie nie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
B	Uwzględnianie przez nauczycieli w pracy dydaktycznej i wychowawczej następujących aspektów:									
1	Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metody eksperymentu: przeprowadzanie eksperymentów przez uczniów				x					
2	Wykorzystanie pomocy dydaktycznych na zajęciach przyrodniczych (np. mikroskopy, zestawy do budowy obwodów itp.)						x			
3	Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi do prowadzenia zajęć (tablice interaktywne, tablety, laptopy do pracy uczniów, oprogramowanie edukacyjne)						x			
4	Stymulowanie pracy zespołowej między uczniami						x			
5	Dostosowanie wymagań do możliwości i umiejętności ucznia					x				

6	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów						x			
7	Wykorzystanie nowoczesnych form nauki, np. z wykorzystaniem technik pamięci, różnych sposobów uczenia się						x			
8	Motywowanie uczniów do nauki przedmiotów ścisłych i przyrodniczych					x				

Źródło: dane SP Jarnuty

Tabela 18. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz. C.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
C	Budowanie środowiska edukacyjnego poprzez									
1	Organizowanie w szkole zajęć wyrównawczych					x				
2	Organizowanie w szkole zajęć terapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych					x				
3	Wsparcie ucznia zdolnego			x						
4	Wsparcie ucznia z niepełnosprawnościami						x			
5	Wsparcie ucznia z trudną sytuacją rodzinną-ekonomiczną						x			
6	Organizowanie zajęć naukowych w trakcie wakacji, np. obozy językowe, półkolonie edukacyjne									x
7	Organizowanie wydarzeń promujących nauki ścisłe i przyrodnicze						x			

Źródło: dane SP Jarnuty

3.2. WYNIKI DIAGNOZY POTRZEB SZKOŁY PODSTAWOWEJ W PNIEWIE

Szkoła Podstawowa w Pniewie położona jest na terenie gminy wiejskiej Łomża, powiat łomżyński, województwo podlaskie.

Grupą docelową objętą wsparciem w ramach planowanych działań projektowych są uczniowie klas V-VIII SP oraz nauczyciele- beneficjenci tego projektu.

Wskaźnik 1. Liczba uczniów i uczennic w szkole w roku szkolnym 2017/2018 w podziale na płeć

Podstawową jednostką organizacyjną jest klasa. W roku szkolnym 2017/2018 szkoła liczy 52 uczniów (bez oddziału 0), w tym 28 dziewcząt i 24 chłopców.

Tabela 19. Liczba uczniów/c w roku szkolnym 2017/2018 w podziale na płeć

	Liczba uczniów/c	Kobiety	Mężczyźni	Liczba klas
SP klasy 1-3	23	14	9	1
SP klasy 4-6	21	11	10	1
SP klasy 7	8	3	5	1

Źródło: dane SP Pniewo

W szkole pracuje 11 nauczycieli, w tym 10 kobiet i 1 mężczyzna. Szkoła nie zatrudnia psychologa. Stopień awansu zawodowego nauczycieli przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Stopień awansu zawodowego w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Stopień awansu nauczycielskiego	Liczba nauczycieli	Kobiety	Mężczyźni
1	Nauczyciel dyplomowany	7	6	1
2	Nauczyciel mianowany	2	2	0
3	Nauczyciel kontraktowy	2	2	0
	Razem	11	10	1

Źródło: dane SP Pniewo

Tabela 21. Wykaz kadry pedagogicznej w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba nauczycieli uczących danego przedmiotu	
		Kobiety	Mężczyźni
1.	Edukacja wczesnoszkolna	6	2
2.	Język polski	1	0
3.	Matematyka	1	0
4.	Język angielski	1	0
5.	Wychowanie fizyczne	0	1
6.	Informatyka	0	1
7.	Przyroda	1	0
8.	Plastyka	1	0

Źródło: dane SP Pniewo

W szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno- zawodowego. Z badań przeprowadzonych na potrzeby niniejszego dokumentu wynika, że szkoła zgłasza zapotrzebowanie na doradztwo edukacyjne w następującym zakresie:

- Dla uczniów klas I-III SP warsztaty grupowe (poziom dostosowany do wieku dzieci, np. pokaz filmów o różnych zawodach, zaproszenie osób o różnych profesjach),
- Dla uczniów klas IV-VIII SP doradztwo indywidualne
- Dla uczniów klas IV-VIII SP warsztaty grupowe

Wskaźnik 2. Wyniki egzaminów zewnętrznych

Analiza ocen z przedmiotów kształcących kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy

Analiza sprawdzianów i wyników egzaminów wewnętrznych służy efektywnemu doborowi metod prac nauczycieli, co ma wpływ na efekty uzyskiwane przez uczniów. Poniższe tabele przedstawiają wyniki egzaminów klas VI w SP Pniewo na przestrzeni lat 2014-2016.

Tabela 22. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty 2016 na tle gminy, powiatu, województwa, kraju

Sprawdzian 2016	Średni wynik % SZKOŁY	Średni wynik % GMINY	Średni wynik % POWIATU	Średni wynik % WOJEWÓDZT WA	Średni wynik % KRAJU
Część I sprawdzianu [%]	51	57	60	63	63
Język polski [%]	68	69	68	71	71
Matematyka [%]	33	44	51	54	54
Język angielski [%]	74	64	62	70	71

Zródło: dane OKE Łomża

Tabela 23. Porównanie wyników sprawdzianu szóstoklasisty w 2014, 2015

Sprawdzian 2014 i	Średni wynik za arkusz				
2015	SZKOŁA	GMINA	POWIAT	WOJEWÓDZT WO	KRAJ
2014 [%]	46	24,0	24,3	25,8	25,8
2015[%]	47	24,1	24,4	25,5	25,8

Zródło: dane OKE Łomża

Wskaźnik 3: Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym

W roku szkolnym 2016/2017 oraz 2017/2018 Szkoła prowadziła następujące zajęcia pozalekcyjne finansowanych z innych źródeł (m.in. z wpłat od rodziców, sponsorów):

Tabela 24. Zajęcia pozalekcyjne finansowane ze źródeł innych niż budżet szkoły

Lp.	Rok szkolny 2016/2017		Rok szkolny 2017/2017	
	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)
1	Programowanie z elementami robotyki	2	Programowanie z elementami robotyki	1
2	Koło teatralne	2	Koło teatralne	2

3	Chór szkolny	1	Chór szkolny	1
4	Zajęcia taneczne	1	Zajęcia taneczne	1
5	Czwartki lekkoatletyczne na stadionie w Łomży	1	Czwartki lekkoatletyczne na stadionie w Łomży	1

Źródło: dane SP Pniewo

Z kolei, z budżetu szkoły finansowane były następujące zajęcia:

Tabela 25. Zajęcia pozalekcyjne finansowane z budżetu szkoły

Lp.	Rok szkolny 2016/2017		Rok szkolny 2017/2017	
	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)
1	Koło plastyczne	2	Koło plastyczne	2
2	Uczniowski Klub Sportowy „Ostoja”	2	Uczniowski Klub Sportowy „Ostoja”	2
3	Logopedyczne	3	Logopedyczne	3

Źródło: dane SP Pniewo

Z przekazanych informacji od Dyrekcji szkoły, szkoła zgłasza zapotrzebowania na zajęcia wyrównawcze i kompensacyjne dla klas V-VIII, w następującym zakresie:

Klasy 4-6 SP

- Logopedyczne
- Matematyczne
- Z języka polskiego
- Z języka angielskiego
- Korekcyjno-kompensacyjne
- Z przedmiotów przyrodniczych

Klasy 7-8 SP

- Logopedyczne
- Matematyczne
- Z języka polskiego
- Z języka angielskiego
- Korekcyjno-kompensacyjne
- Z przedmiotów przyrodniczych
- Z chemii i fizyki

Nauczyciele, rodzice i uczniowie zgłaszają zapotrzebowanie na innowacyjne zajęcia rozwijające takie kompetencje jak:

- kompetencje informatyczne,
- inicjatywność, przedsiębiorczość, kreatywność.

Tabela 26. Zapotrzebowania na zajęcia rozwijające
Klasy 4-6 SP

Lp.	Nazwa zajęć	TAK	NIE
1	Z języka angielskiego	X	
2	Rozwijające umiejętności uczenia się i zapamiętywania	X	
3	Matematyczne	X	
4	Przyrodnicze	X	
5	Informatyczne w tym nauka programowania	X	
6	Sportowe	X	
7	Edukacyjne gry planszowe rozwijające m.in. kreatywność, umiejętności logiczne i matematyczne, przedsiębiorczość	X	
8	Wycieczki edukacyjne	X	
9	Szachy	X	
10	Artystyczne	X	

Źródło: dane SP Pniewo

Klasy 7-8 SP

Lp.	Nazwa zajęć	TAK	NIE
1	Z języka angielskiego	X	
2	Rozwijające umiejętności uczenia się i zapamiętywania	X	
3	Matematyczne	X	
4	Przyrodnicze	X	
5	Informatyczne w tym nauka programowania	X	
6	Sportowe	X	
7	Edukacyjne gry planszowe rozwijające m.in. kreatywność, umiejętności logiczne i matematyczne, przedsiębiorczość	X	
8	Wycieczki edukacyjne	X	
9	Szachy		
10	Artystyczne	X	

Źródło: dane SP Pniewo

Wskaźnik 5: Rodzaje specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów

W szkole uczą się uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z:

- a) zaburzeń (np. rozwojowych, obniżonych możliwości intelektualnych, wad wymowy),
- b) choroby przewlekłej
- c) zaburzeń w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym,
- d) specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych,
- e) szczególnych uzdolnień w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, przedsiębiorczości,
- f) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.

Ze względu na złą sytuację finansową wielu rodziców nie stać na zajęcia rozwijające dla ich dzieci. Dlatego też zajęcia pozalekcyjne prowadzone w ramach planowanego projektu edukacyjnego pomogą zmniejszyć nierówności edukacyjne, m.in. w zakresie kompetencji informatycznych

i przedsiębiorczości. Zajęcia pozalekcyjne dadzą młodzieży możliwość realizowania swoich pasji związanych z cyfryzacją a także duże możliwości rozwoju w tej dziedzinie.

Wskaźnik 6. Zaplecze dydaktyczne szkoły

Baza szkoły

Baza dydaktyczna szkoły nie jest wystarczająca, ale stale się rozwija i unowocześnia.

Tabela 27. Zaplecze dydaktyczne Szkoły Podstawowej w Pniewie

Lp.	Rodzaje zaplecza dydaktycznego	TAK	NIE
1	Biblioteka	X	
2	Boisko	X	
3	Pracownia komputerowa z dostępem do Internetu – <i>nie wyposażona</i> zgodnie z rekomendacją MEN „cyfrowa szkoła”	X	
4	Pracownia komputerowa z dostępem do Internetu – <i>wyposażona</i> zgodnie z rekomendacją MEN „cyfrowa szkoła”		X
5	Tablice multimedialne (jeśli tak, proszę podać ilość takich tablic 3 szt.)	X	

Źródło: dane SP Pniewo

Tabela 28. Komputery w Szkole Podstawowej w Pniewie

Komputery	Liczba	Z dostępem do Internetu (w szt.)
Wykorzystywane do celów dydaktycznych	20	20
W bibliotece szkolnej	1	1
Pozostałe komputery w szkole	0	0
Razem	21	21

Źródło: dane SP Pniewo

Tabela 29. Wyposażenie Szkoły Podstawowej w Pniewie

Wyposażenie (wg ksiąg inwentarzowych)	Liczba	Rok	Czy sprzęt był dofinansowany ze środków UE (TAK/ NIE)
Komputer stacjonarny	11	2008	TAK
Laptopy	11	2010-2017	3
Magnetofony stereofoniczne	8	2012-2017	1
Odtwarzacze DVD	4	2014	1
Projektory multimedialne	5	2008-2014	3
Telewizory	3	2007-2014	2
Tablice interaktywne	3	2014-2017	3
Oprogramowanie: Jakie? Vista Windows XP,7,8,10	10	2008 2010-2017	TAK NIE
Wyposażenie inne, jakie? Drukarka atramentowa kolorowa	1	2014	TAK
Drukarka laserowa kolorowa	1	2014	TAK
Drukarka laserowa	2	2008	NIE
Urządzenie wielofunkcyjne	2	2015	TAK
Kserokopiarka	1	2018	NIE

Źródło: dane SP Pniewo

Wskaźnik 7. Zapotrzebowanie na wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do rozwijania kompetencji uczniów, w tym TIK

Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni

Tabela 30. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematycznej

Lp.	Nazwa	TAK	NIE
1	Modele brył obrotowych	X	
3	Plansze dydaktyczne	X	
4	Przyrządy geometryczne magnetyczne	X	
5	Tablica multimedialna	X	
6	Laptop	X	

Źródło: dane SP Pniewo

Tabela 31. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

Lp.	Nazwa	Ilość
1	Tablica interaktywna	1
2	Mikroskop + preparaty	10
3	Szkielet człowieka	1

Źródło: dane SP Pniewo

Tabela 32. Zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK (lista przygotowana przez MEN)

Lp.	Przedmiot	Czy jest w pracowni (liczba szt.)
1	Urządzenia sieciowe (tj. firewall, przełącznik zarządzalny – urządzenia umożliwiające konfigurację V-lanów	NIE
2	Okablowanie strukturalne – umożliwia wykonanie szkolnych sieci komputerowych	NIE
3	Router z wbudowanymi lub zewnętrznymi modułami zapory sieciowej i systemem blokowania włamań (IPS) – urządzenie sieciowe służące do łączenia różnych sieci komputerowych	NIE
4	Zasilacz UPS – urządzenie, którego funkcją jest podtrzymanie pracy urządzeń elektronicznych w przypadku zaniku zasilania (konieczny przy zakupie NAS)	NIE
5	Klimatyzator – urządzenie niezbędne do zapewnienia odpowiednich warunków pracy urządzeń infrastruktury sieciowej	NIE
6	Przenośny komputer dla ucznia, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera – urządzenia wyposażone w zainstalowany system operacyjny	NIE
7	Przenośny komputer dla nauczyciela, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera – urządzenia wyposażone w zainstalowany system operacyjny	TAK
8	Dedykowane urządzenie umożliwiające ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym	NIE
9	Sieciowe urządzenie wielofunkcyjne urządzenie współpracujące z komputerem umożliwiające co najmniej drukowanie, kopiowanie i skanowanie	NIE

10	Drukarka 3D- urządzenie umożliwiające przestrzenne drukowanie trójwymiarowych fizycznych obiektów na podstawie komputerowego modelu	NIE
11	Cyfrowe urządzenie zapisujące obraz lub/i dźwięk z oprzyrządowaniem i statywem – urządzenie zapisujące obraz i dźwięk podobnie jak informacje w pamięci komputera	NIE
12	Wieloformatowe, niskoemisyjne, interaktywne urządzenia do projekcji obrazu i emisji dźwięku – np. tablice interaktywne, wideoprojektory, ekrany dotykowe itp.	2
13	Cyfrowe systemy pomiarowe- służące do otrzymywania, przetwarzania, przesyłania oraz zapamiętywania informacji pomiarowej	NIE
14	Serwer plików NAS – urządzenie umożliwiające składowanie danych (NAS Network Attached Storage) minimum 2 dyskowy	NIE
15	Kontroler WLAN – urządzenie zarządzające szkolną siecią bezprzewodową	NIE
16	Punkt dostępowy – urządzenie zapewniające dostęp do sieci komputerowej za pomocą bezprzewodowego nośnika transmisyjnego	NIE
17	Wizualizer – urządzenie służące do prezentacji. Umożliwia pokazanie na ekranie (w połączeniu z projektorem) zarówno płaskiego, jak i przestrzennego przedmiotu	NIE
18	System do zbierania i analizowania odpowiedzi – system, który pozwala na tworzenie sprawdzianów, zarządzanie wynikami, nadzorowanie pracy ucznia	NIE

Zródło: dane SP Pniewo

Tabela 33. Spełnienie funkcjonalności cyfrowej szkoły w perspektywie 2020

Lp.	Funkcjonalność	Jest spełnione na ten moment? (TAK/ NIE)
1	Zalecana przepustowość łącza symetrycznego w szkole musi być zrealizowana na najlepszym szerokopasmowym dostępnym technicznie poziomie , a docelowo do roku 2020 należy dążyć do osiągnięcia przepustowości na poziomie 1 GB/s uwzględniając lokalne warunki techniczne. Dobór parametrów przepustowości łącza szerokopasmowego do sieci w szkole powinien uwzględniać liczbę końcowych użytkowników oraz urządzeń komputerowych na terenie szkoły	TAK
2	W zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo powyżej, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jeden lub dwa zestawy przenośnych komputerów składające się przynajmniej z: c) Przenośnego komputera dla nauczyciela i przenośnych komputerów dla uczniów z: <ul style="list-style-type: none"> • Zainstalowanym systemem operacyjnym • Dostępem do oprogramowania biurowego • Oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych • Oprogramowaniem zabezpieczającym komputer w przypadku kradzieży • W zależności od rodzaju wybrane przenośnego komputera • Oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych- w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych • Oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści niepożądanych w rozumieniu art. 4a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; w przypadku niewypożyczania przenośnych komputerów poza teren szkoły oprogramowanie zabezpieczające może być zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych 	NIE

	d) Dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym	
3	W zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo powyżej 300 uczniów, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jedną albo dwie sale lekcyjne z dostępem do Internetu, dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów	NIE
4	W Sali lekcyjnej, w której uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku	NIE
5	Szkoła zapewnia komputery przenośne do użytku służbowego nauczycielom prowadzącym w ramach działania zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK- docelowo wszystkim nauczycielom	NIE
6	Szkoła posiada co najmniej jedno miejsce, np. bibliotekę szkolną, w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych	TAK

Źródło: dane SP Pniewo

Wskaźnik 8. Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

W szkole potrzebne jest przeszkolenie nauczycieli z następujących obszarów (zob. Tabela 31):

- nauczanie oparte na metodzie eksperymentu,
- Wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć
- Aktywne nauczanie języka angielskiego za pomocą technik pamięciowych
- Kształtowanie właściwych postaw wśród uczniów dotyczących kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie
- Kompetencje wychowawcze

Tabela 34. Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

Lp.	Obszar edukacji	TAK /NIE	Jeśli tak, ilość nauczycieli
1	Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu	TAK	6
2	Wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć	TAK	16
3	Aktywne nauczanie języka angielskiego za pomocą technik pamięciowych	TAK	2
4	Kształtowanie właściwych postaw wśród uczniów dotyczących kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie	TAK	16
5	Kompetencje wychowawcze	TAK	16

Źródło: dane SP Pniewo

Wskaźnik 9: Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia i umiejętności

Tabela 35. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz.A.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
A	Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia następujących umiejętności uczniów:									
1	Sprawne komunikowanie się w języku obcym						x			
2	Krytyczne wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji (np. z zasobów Internetu)					x				
3	Myślenie przyczynowo-skutkowe, wnioskowanie, uzasadnianie opinii				x					
4	Wzajemne uczenie się uczniów we współpracy podczas lekcji						x			
5	Wspólne rozwiązywanie konfliktów występujących w klasie				x					
6	Uczniowska samoocena (samodzielne identyfikowanie swoich mocnych i słanych stron oraz obszarów do rozwoju)						X			
7	Programowanie gier/ aplikacji/ robotów						X			
8	Umiejętność logicznego i analitycznego myślenia						x			
9	Znajomość podstawowych procesów zachodzących w przyrodzie, zasad funkcjonowania technologii i umiejętność ich zastosowania						x			

10	Umiejętność zdobywania, przetwarzania, oceniania i przyswajania nowych informacji						x			
11	Samodzielność i aktywność w działaniu, zdolność do wcielania pomysłów w czyn						x			
12	Rozwijanie kreatywności uczniów						x			

Źródło: dane SP Pniewo

Tabela 36. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz. B.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie nie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
B	Uwzględnianie przez nauczycieli w pracy dydaktycznej i wychowawczej następujących aspektów:									
1	Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metody eksperymentu: przeprowadzanie eksperymentów przez uczniów			x						
2	Wykorzystanie pomocy dydaktycznych na zajęciach przyrodniczych (np. mikroskopy, zestawy do budowy obwodów itp.)			x						
3	Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi do prowadzenia zajęć (tablice interaktywne, tablety, laptopy do pracy uczniów, oprogramowanie edukacyjne)			x						
4	Stymulowanie pracy zespołowej między uczniami						x			
5	Dostosowanie wymagań do możliwości i						x			

	umiejętności ucznia									
6	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów						x			
7	Wykorzystanie nowoczesnych form nauki, np. z wykorzystaniem technik pamięci, różnych sposobów uczenia się			x						
8	Motywowanie uczniów do nauki przedmiotów ścisłych i przyrodniczych						x			

Źródło: dane SP Pniewo

Tabela 37. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz. C.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
C	Budowanie środowiska edukacyjnego poprzez									
1	Organizowanie w szkole zajęć wyrównawczych			x						
2	Organizowanie w szkole zajęć terapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych			x						
3	Wsparcie ucznia zdolnego						x			
4	Wsparcie ucznia z niepełnosprawnościami			x						
5	Wsparcie ucznia z trudną sytuacją rodzinną-ekonomiczną						x			
6	Organizowanie zajęć naukowych w trakcie wakacji, np. obozy językowe, półkolonie edukacyjne								x	
7	Organizowanie wydarzeń promujących nauki ścisłe i przyrodnicze						x			

Źródło: dane SP Pniewo

3.3. WYNIKI DIAGNOZY POTRZEB SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KONARZYCACH

Szkoła Podstawowa w Konarzycach położona jest na terenie gminy wiejskiej Łomża, powiat łomżyński, województwo podlaskie.

Grupą docelową objętą wsparciem w ramach planowanych działań projektowych są uczniowie klas V-VIII SP oraz nauczyciele- beneficjenci tego projektu.

Wskaźnik 1. Liczba uczniów i uczennic w szkole w roku szkolnym 2017/2018 w podziale na płeć
Podstawową jednostką organizacyjną jest klasa. W roku szkolnym 2017/2018 szkoła liczy 129 uczniów (w tym 25 z oddziału 0), w tym 52 dziewcząt i 77 chłopców.

Tabela 38. Liczba uczniów/c w roku szkolnym 2017/2018 w podziale na płeć

	Liczba klas	Liczba uczniów/c	Kobiety	Mężczyźni
SP klasy 0	2	25	8	17
SP klasy 1-3	3	35	19	16
SP klasy 4-6	3	57	19	38
SP klasy 7	1	12	6	6

Źródło: dane SP w Konarzycach

W szkole pracuje 27 nauczycieli, w tym 20 kobiet i 7 mężczyzn. Szkoła nie zatrudnia psychologa. Stopień awansu zawodowego nauczycieli przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39. Stopień awansu zawodowego w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Stopień awansu nauczycielskiego	Liczba nauczycieli	Kobiety	Mężczyźni
1	Nauczyciel dyplomowany	16	10	6
2	Nauczyciel mianowany	6	6	-
3	Nauczyciel kontraktowy	5	4	1
	Razem	27	20	7

Źródło: dane SP Konarzycach

Tabela 40. Wykaz kadry pedagogicznej w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba nauczycieli uczących danego przedmiotu	
		Kobiety	Mężczyźni
1.	edukacje przedszkolne	5	-
2.	edukacje wczesnoszkolne	3	-
3.	j. polski, j. obce	6	-
4.	muzyka, plastyka	-	1
5.	historia, WOS	-	1
6.	przyroda, geografia, biologia	3	1
7.	matematyka	1	-
8.	chemia, fizyka	1	-
9.	wf,	-	1
10.	technika, informatyka	-	1
11.	religia	-	1

12.	WZR	1	-
13.	światlica	4	-

Źródło: dane SP Konarzyce

W szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno- zawodowego. Z badań przeprowadzonych na potrzeby niniejszego dokumentu wynika, że szkoła zgłasza zapotrzebowanie na doradztwo edukacyjne w następującym zakresie:

- Dla uczniów klas IV-VIII SP warsztaty grupowe

Wskaźnik 2. Wyniki egzaminów zewnętrznych

Analiza ocen z przedmiotów kształcących kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy

Analiza sprawdzianów i wyników egzaminów wewnętrznych służy efektywnemu doborowi metod prac nauczycieli, co ma wpływ na efekty uzyskiwane przez uczniów. Poniższe tabele przedstawiają wyniki egzaminów klas VI w SP Konarzyce na przestrzeni lat 2014-2016.

Tabela 41. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty 2016 na tle gminy, powiatu, województwa, kraju

Sprawdzian 2016	Średni wynik % SZKOŁY	Średni wynik % GMINY	Średni wynik % POWIATU	Średni wynik % WOJEWÓDZT WA	Średni wynik % KRAJU
Część I sprawdzianu [%]	53	57	60	63	63
Język polski [%]	58	69	68	71	71
Matematyka [%]	48	44	51	54	54
Język angielski [%]	53	64	62	70	71

Źródło: OKE Łomża

Tabela 42. Porównanie wyników sprawdzianu szóstoklasisty w 2014, 2015

Sprawdzian 2014 i	Średni wynik za arkusz				
2015	SZKOŁA	GMINA	POWIAT	WOJEWÓDZT WO	KRAJ
2014 [%]	23,6	24,0	24,3	25,8	25,8
2015[%]	23,9	24,1	24,4	25,5	25,8

Źródło: dane OKE Łomża

Wskaźnik 3: Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym

W roku szkolnym 2016/2017 oraz 2017/2018 Szkoła Podstawowa w Konarzycach prowadziła następujące zajęcia pozalekcyjne finansowanych z innych źródeł (z wpłat od rodziców):

Tabela 43. Zajęcia pozalekcyjne finansowane ze źródeł innych niż budżet szkoły

Lp.	Rok szkolny 2016/2017		Rok szkolny 2017/2018	
	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)
1	Zajęcia robotyczne	2 gr , łącznie ok 12 dzieci	Zajęcia robotyczne	2 gr , łącznie ok 10 dzieci

Źródło: dane SP Konarzyce

Z kolei, z budżetu szkoły finansowane były następujące zajęcia:

Tabela 44. Zajęcia pozalekcyjne finansowane z budżetu szkoły

Lp.	Rok szkolny 2016/2017		Rok szkolny 2017/2018	
	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)
1	SKS	1 grupa – 27 osób	SKS	1 grupa – 48 osób
2	Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne	3 grupy – 25 osób	Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne	4 grupy – 23 osoby
3	Gimnastyka korekcyjno - kompensacyjna	3 grupy – 39 osób	Gimnastyka korekcyjno - kompensacyjna	4 grupy – 47 osób
4	logopedia	14 osób	logopedia	16 osób
5	Terapia pedagogiczna	3 grupy – 23 osoby	Terapia pedagogiczna	3 grupy – 25 osób

Źródło: dane SP Konarzyce

Z przekazanych informacji od Dyrekcji szkoły, szkoła zgłasza zapotrzebowania na zajęcia wyrównawcze i kompensacyjne dla klas V-VIII, w następującym zakresie:

Dla klas 5-8 SP:

- Rewalidacyjne
- Matematyczne

Nauczyciele, rodzice i uczniowie zgłaszają zapotrzebowanie na innowacyjne zajęcia rozwijające takie kompetencje jak:

- matematyka
- inicjatywność, przedsiębiorczość, kreatywność.

Wskaźnik 4: Zapotrzebowanie na zajęcia: zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze, zajęcia dodatkowe rozwijające

Tabela 45. Zapotrzebowania na zajęcia rozwijające

Klasy 4-6 SP

Lp.	Nazwa zajęć	TAK	NIE
1	Z języka angielskiego		+
2	Rozwijające umiejętności uczenia się i zapamiętywania	+	
3	Matematyczne	+	

4	Przyrodnicze		+
5	Informatyczne w tym nauka programowania		+
6	Sportowe		+
7	Edukacyjne gry planszowe rozwijające m.in. kreatywność, umiejętności logiczne i matematyczne, przedsiębiorczość	+	
8	Wycieczki edukacyjne	+	

Źródło: dane SP Konarzyce

Klasy 7-8 SP

Lp.	Nazwa zajęć	TAK	NIE
1	Z języka angielskiego		+
2	Rozwijające umiejętności uczenia się i zapamiętywania	+	
3	Matematyczne		+
4	Przyrodnicze		+
5	Informatyczne w tym nauka programowania		+
6	Sportowe		+
7	Edukacyjne gry planszowe rozwijające m.in. kreatywność, umiejętności logiczne i matematyczne, przedsiębiorczość	+	
8	Wycieczki edukacyjne	+	

Źródło: dane SP Konarzyce

Wskaźnik 5: Rodzaje specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów

W szkole uczą się uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z:

- a) zaburzeń (np. rozwojowych, obniżonych możliwości intelektualnych, wad wymowy),
- b) choroby przewlekłej
- c) zaburzeń w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym,
- d) specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych,
- e) szczególnych uzdolnień w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, przedsiębiorczości,
- f) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.

Ze względu na złą sytuację finansową wielu rodziców nie stać na zajęcia rozwijające dla ich dzieci. Dlatego też zajęcia pozalekcyjne prowadzone w ramach planowanego projektu edukacyjnego pomogą zmniejszyć nierówności edukacyjne, m.in. w zakresie kompetencji informatycznych i przedsiębiorczości. Zajęcia pozalekcyjne dadzą młodzieży możliwość realizowania swoich pasji związanych z cyfryzacją a także duże możliwości rozwoju w tej dziedzinie.

Wskaźnik 6. Zaplecze dydaktyczne szkoły

Baza szkoły

Baza dydaktyczna szkoły nie jest wystarczająca, ale stale się rozwija i unowocześnia.

Tabela 46. Zaplecze dydaktyczne szkoły

Lp.	Rodzaje zaplecza dydaktycznego	TAK	NIE
1	Biblioteka	+	
2	Boisko	+	
3	Pracownia komputerowa z dostępem do Internetu – <i>nie wyposażona</i> zgodnie z rekomendacją MEN „cyfrowa szkoła”	+	
4	Pracownia komputerowa z dostępem do Internetu – <i>wyposażona</i> zgodnie z rekomendacją MEN „cyfrowa szkoła”		
5	Tablice multimedialne (jeśli tak, proszę podać ilość takich tablic szt.)	3 szt.	

Komputery	Liczba	Z dostępem do internetu (w szt.)
Wykorzystywane do celów dydaktycznych	20+9	29
W bibliotece szkolnej	1	1
Pozostałe komputery w szkole	3	3
Razem	33	33

Wyposażenie (wg ksiąg inwentarzowych)	Liczba	Rok	Czy sprzęt był dofinansowany ze środków UE (TAK/ NIE)
Komputer stacjonarny	24		NIE
Laptopy	9		NIE
Magnetofony stereofoniczne	5		NIE
Odtwarzacze DVD	5		NIE
Projektory multimedialne	9		NIE
Telewizory	5		NIE
Tablice interaktywne	4		NIE
Oprogramowanie: Jakie? <ul style="list-style-type: none"> • PAKIET OFFICE 2003, 2007, 2013 • Programy antywirusowe NOD 32, KASPERSKY • Oprogramowanie tablic interaktywnych • CENZOR – blokowanie niepożądanych treści 	50 NOD-1 KASP-10 4 20		
Wyposażenie inne, jakie? ROUTER EKRAN	 4 7		

Źródło: dane SP Konarzyce

Wskaźnik 7. Zapotrzebowanie na wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do rozwijania kompetencji uczniów, w tym TIK

Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni

Tabela 47. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematycznej

Lp.	Nazwa	TAK	NIE
1	Modele brył obrotowych		+
2	Gry matematyczne	+	
3	Plansze dydaktyczne		+
4	Przyrządy geometryczne magnetyczne		+
5	Tablica multimedialna	+	
6	Laptop	+	

Źródło: dane SP Konarzyce

Tabela 48. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

Lp.	Nazwa	Ilość
1	Kompasy szkolne	27 szt.
2	Lupy	27 szt
3	Iornetka	2 szt
4	Mapa administracyjna Polski	1 szt
5	Mapa ogólnogeograficzna – Świat	1 szt
6	Magnetyzm kuli ziemskiej	Zestaw doświadczal.
7	Do doświadczeń z magnetyzmu	
8	Aparat fotograficzny	1 szt

Źródło: dane SP Konarzyce

Tabela 49. Zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK (lista przygotowana przez MEN)

Lp.	Przedmiot	Czy jest w pracowni (liczba szt.)
1	Urządzenia sieciowe (tj. firewall, przełącznik zarządzalny – urządzenia umożliwiające konfigurację V-lanów	NIE
2	Okablowanie strukturalne – umożliwia wykonanie szkolnych sieci komputerowych	NIE
3	Router z wbudowanymi lub zewnętrznymi modułami zapory sieciowej i systemem blokowania włamań (IPS) – urządzenie sieciowe służące do łączenia różnych sieci komputerowych	NIE
4	Zasilacz UPS – urządzenie, którego funkcją jest podtrzymanie pracy urządzeń elektronicznych w przypadku zaniku zasilania (konieczny przy zakupie NAS)	TAK
5	Klimatyzator – urządzenie niezbędne do zapewnienia odpowiednich warunków pracy urządzeń infrastruktury sieciowej	NIE
6	Przenośny komputer dla ucznia, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera – urządzenia wyposażone w zainstalowany system operacyjny	NIE

7	Przenośny komputer dla nauczyciela, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera – urządzenia wyposażone w zainstalowany system operacyjny	NIE
8	Dedykowane urządzenie umożliwiające ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym	NIE
9	Sieciowe urządzenie wielofunkcyjne urządzenie współpracujące z komputerem umożliwiające co najmniej drukowanie, kopiowanie i skanowanie	NIE
10	Drukarka 3D- urządzenie umożliwiające przestrzenne drukowanie trójwymiarowych fizycznych obiektów na podstawie komputerowego modelu	NIE
11	Cyfrowe urządzenie zapisujące obraz lub/i dźwięk z oprzyrządowaniem i statywem – urządzenie zapisujące obraz i dźwięk podobnie jak informacje w pamięci komputera	NIE
12	Wielofunkcyjne, niskoemisyjne, interaktywne urządzenia do projekcji obrazu i emisji dźwięku – np. tablice interaktywne, wideoprojektory, ekrany dotykowe itp.	TAK
13	Cyfrowe systemy pomiarowe- służące do otrzymywania, przetwarzania, przesyłania oraz zapamiętywania informacji pomiarowej	NIE
14	Serwer plików NAS – urządzenie umożliwiające składowanie danych (NAS Network Attached Storage) minimum 2 dyskowy	NIE
15	Kontroler WLAN – urządzenie zarządzające szkolną siecią bezprzewodową	NIE
16	Punkt dostępowy – urządzenie zapewniające dostęp do sieci komputerowej za pomocą bezprzewodowego nośnika transmisyjnego	NIE
17	Wizualizer – urządzenie służące do prezentacji. Umożliwia pokazanie na ekranie (w połączeniu z projektorem) zarówno płaskiego, jak i przestrzennego przedmiotu	TAK
18	System do zbierania i analizowania odpowiedzi – system, który pozwala na tworzenie sprawdzianów, zarządzanie wynikami, nadzorowanie pracy ucznia	NIE

Źródło: dane SP Konarzyce

Tabela 50. Spełnienie funkcjonalności cyfrowej szkoły w perspektywie 2020

Lp.	Funkcjonalność	Jest spełnione na ten moment? (TAK/ NIE)
1	Zalecana przepustowość łącza symetrycznego w szkole musi być zrealizowana na najlepszym szerokopasmowym dostępnym technicznie poziomie , a docelowo do roku 2020 należy dążyć do osiągnięcia przepustowości na poziomie 1 GB/s uwzględniając lokalne warunki techniczne. Dobór parametrów przepustowości łącza szerokopasmowego do sieci w szkole powinien uwzględniać liczbę końcowych użytkowników oraz urządzeń komputerowych na terenie szkoły	NIE
2	W zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo powyżej, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jeden lub dwa zestawy przenośnych komputerów składające się przynajmniej z: e) Przenośnego komputera dla nauczyciela i przenośnych komputerów dla uczniów z: <ul style="list-style-type: none"> • Zainstalowanym systemem operacyjnym • Dostępem do oprogramowania biurowego 	TAK

	<ul style="list-style-type: none"> • Oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych • Oprogramowaniem zabezpieczającym komputer w przypadku kradzieży • W zależności od rodzaju wybrane przenośnego komputera • Oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych- w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych • Oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści niepożądanych w rozumieniu art. 4a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; w przypadku niewypożyczania przenośnych komputerów poza teren szkoły oprogramowanie zabezpieczające może być zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych <p>f) Dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym</p>	
3	W zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo powyżej 300 uczniów, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jedną albo dwie sale lekcyjne z dostępem do internetu, dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów	TAK
4	W Sali lekcyjnej, w której uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku	TAK
5	Szkoła zapewnia komputery przenośne do użytku służbowego nauczycielom prowadzącym w ramach działania zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK- docelowo wszystkim nauczycielom	TAK
6	Szkoła posiada co najmniej jedno miejsce, np. bibliotekę szkolną, w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych	NIE

Źródło: dane SP Konarzyce

Wskaźnik 8. Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

W szkole potrzebne jest przeszkolenie nauczycieli z następujących obszarów:

- nauczanie oparte na metodzie eksperymentu,
- Wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć
- Kształtowanie właściwych postaw wśród uczniów dotyczących kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie

Tabela 51. Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

Lp.	Obszar edukacji	TAK/NIE	Jeśli tak, ilość nauczycieli
-----	-----------------	---------	------------------------------

1	Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu	x	Cała rada pedagogiczna
2	Wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć	x	10
3	Kształtowanie właściwych postaw wśród uczniów dotyczących kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie	x	Cała rada pedagogiczna

Źródło: dane SP Konarzyce

Wskaźnik 9: Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia i umiejętności

Tabela 52. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz.A.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
A	Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia następujących umiejętności uczniów:									
1	Sprawne komunikowanie się w języku obcym							X		
2	Krytyczne wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji (np. z zasobów Internetu)								X	
3	Myślenie przyczynowo-skutkowe, wnioskowanie, uzasadnianie opinii		X							
4	Wzajemne uczenie się uczniów we współpracy podczas lekcji		X							
5	Wspólne rozwiązywanie konfliktów występujących w klasie		X							
6	Uczniowska samoocena (samodzielne identyfikowanie swoich mocnych i słanych stron oraz obszarów do rozwoju)			X						
7	Programowanie gier/ aplikacji/ robotów								X	
8	Umiejętność logicznego i analitycznego			X						

	myślenia									
9	Znajomość podstawowych procesów zachodzących w przyrodzie, zasad funkcjonowania technologii i umiejętność ich zastosowania		X							
10	Umiejętność zdobywania, przetwarzania, oceniania i przyswajania nowych informacji		X							
11	Samodzielność i aktywność w działaniu, zdolność do wcielania pomysłów w czyn			X						
12	Rozwijanie kreatywności uczniów		X							

Źródło: dane SP Konarzyce

Tabela 53. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz. B.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie nie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
B	Uwzględnianie przez nauczycieli w pracy dydaktycznej i wychowawczej następujących aspektów:									
1	Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metody eksperymentu: przeprowadzanie eksperymentów przez uczniów		X							
2	Wykorzystanie pomocy dydaktycznych na zajęciach przyrodniczych (np. mikroskopy, zestawy do budowy obwodów itp.)						X			
3	Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi do prowadzenia zajęć (tablice interaktywne,			X						

	tablety, laptopy do pracy uczniów, oprogramowanie edukacyjne)									
4	Stymulowanie pracy zespołowej między uczniami		X							
5	Dostosowanie wymagań do możliwości i umiejętności ucznia	X								
6	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów	X								
7	Wykorzystanie nowoczesnych form nauki, np. z wykorzystaniem technik pamięci, różnych sposobów uczenia się			X						
8	Motywowanie uczniów do nauki przedmiotów ścisłych i przyrodniczych		X							

Źródło: dane SP Konarzyce

Tabela 54. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz. C.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
C	Budowanie środowiska edukacyjnego poprzez									
1	Organizowanie w szkole zajęć wyrównawczych		X							
2	Organizowanie w szkole zajęć terapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych		X							
3	Wsparcie ucznia zdolnego						X			
4	Wsparcie ucznia z niepełnosprawnościami		X							
5	Wsparcie ucznia z trudną sytuacją rodzinną-ekonomiczną			X						
6	Organizowanie									X

	zajęć naukowych w trakcie wakacji, np. obozy językowe, półkolonie edukacyjne									
7	Organizowanie wydarzeń promujących nauki ścisłe i przyrodnicze				X					

Źródło: dane SP Konarzyce

3.4. WYNIKI DIAGNOZY POTRZEB SZKOŁY PODSTAWOWEJ W PUCHAŁACH

Szkoła Podstawowa w Puchalach położona jest na terenie gminy wiejskiej Łomża, powiat łomżyński, województwo podlaskie.

Grupą docelową objętą wsparciem w ramach planowanych działań projektowych są uczniowie klas V-VIII SP oraz nauczyciele- beneficjenci tego projektu.

Wskaźnik 1. Liczba uczniów i uczennic w szkole w roku szkolnym 2017/2018 w podziale na płeć

Podstawową jednostką organizacyjną jest klasa. W roku szkolnym 2017/2018 szkoła liczy 45 uczniów (w tym 6 z oddziału 0), w tym 25 dziewcząt i 20 chłopców.

Tabela 55. Liczba uczniów/c w roku szkolnym 2017/2018 w podziale na płeć

	Liczba klas	Liczba uczniów/c	Kobiety	Mężczyźni
SP klasy 0	1	6	5	1
SP klasy 1-3	3	18	8	10
SP klasy 4-6	3	17	10	7
SP klasy 7	1	4	2	2

Źródło: dane SP w Puchalach

W szkole pracuje 12 nauczycieli, w tym 11 kobiet i 1 mężczyzna. Szkoła nie zatrudnia psychologa. Stopień awansu zawodowego nauczycieli przedstawia poniższa tabela.

Tabela 56. Stopień awansu zawodowego w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Stopień awansu nauczycielskiego	Liczba nauczycieli	Kobiety	Mężczyźni
1	Nauczyciel dyplomowany	7	7	0
2	Nauczyciel mianowany	2	1	1
3	Nauczyciel kontraktowy	3	3	0
	Razem	12	11	1

Źródło: dane SP w Puchalach

Tabela 57. Wykaz kadry pedagogicznej w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba nauczycieli uczących danego przedmiotu	
		Kobiety	Mężczyźni
1.	Język polski + historia	1	0

2.	Matematyka + plastyka +muzyka	1	0
3.	Wychowanie fizyczne + technika	0	1
4.	geografia	1	0
5.	fizyka	1	0
6.	chemia	1	0
7.	Przyroda + biologia	1	0
8.	Język angielski	1	0
9.	Język niemiecki	1	0
10.	Edukacja wczesnoszkolna	3	0
11.	Oddział przedszkolny	1	0

Źródło: dane SP w Puchałach

W szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno- zawodowego. Z badań przeprowadzonych na potrzeby niniejszego dokumentu wynika, że szkoła zgłasza zapotrzebowanie na doradztwo edukacyjne w następującym zakresie:

- Dla uczniów klas IV-VIII SP doradztwo indywidualne
- Dla uczniów klas IV-VIII SP warsztaty grupowe

Wskaźnik 2. Wyniki egzaminów zewnętrznych

Analiza ocen z przedmiotów kształcących kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy

Analiza sprawdzianów i wyników egzaminów wewnętrznych służy efektywnemu doborowi metod prac nauczycieli, co ma wpływ na efekty uzyskiwane przez uczniów. Poniższe tabele przedstawiają wyniki egzaminów klas VI w SP Pniewo na przestrzeni lat 2014-2016.

Tabela 58. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty 2016 na tle gminy, powiatu, województwa, kraju

Sprawdzian 2016	Średni wynik % SZKOŁY	Średni wynik % GMINY	Średni wynik % POWIATU	Średni wynik % WOJEWÓDZT WA	Średni wynik % KRAJU
Część I sprawdzianu [%]	60	57	60	63	63
Język polski [%]	58	69	68	71	71
Matematyka [%]	48	44	51	54	54
Język angielski [%]	59	64	62	70	71

Źródło: dane SP w Puchałach

Tabela 59. Porównanie wyników sprawdzianu szóstoklasisty w 2014, 2015

Sprawdzian 2014 i	Średni wynik za arkusz				
2015	SZKOŁA	GMINA	POWIAT	WOJEWÓDZT WO	KRAJ
2014 [%]	23,7	24,0	24,3	25,8	25,8
2015[%]	23,8	24,1	24,4	25,5	25,8

Źródło: dane SP w Puchałach

Wskaźnik 3: Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym

W roku szkolnym 2016/2017 oraz 2017/2018 Szkoła nie prowadziła żadnych zajęć pozalekcyjnych finansowanych z innych źródeł niż budżet szkoły. Z budżetu szkoły, z kolei, finansowane były następujące zajęcia:

Tabela 60. Zajęcia pozalekcyjne finansowane z budżetu szkoły

Lp.	Rok szkolny 2016/2017		Rok szkolny 2017/2018	
	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)	Rodzaj zajęć	Liczba grup (ilość dzieci)
1	Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna	2 (8)	Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjne	2 (10)
2	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	2 (6)	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	2(6)
3	Zajęcia rozwijające zdolności uczniów	1 (3)	-	-
4	Zajęcia rekreacyjno-sportowe	2(14)	Zajęcia rekreacyjno-sportowe	2(16)

Źródło: dane SP w Puchałach

Wskaźnik 4: Zapotrzebowanie na zajęcia: zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze, zajęcia dodatkowe rozwijające

Z przekazanych informacji od Dyrekcji szkoły, szkoła zgłasza zapotrzebowania na zajęcia wyrównawcze i kompensacyjne dla klas V-VIII, w następującym zakresie:

Dla klas 5-6 SP:

- Logopedyczne
- Matematyczne
- Z języka polskiego
- Z języka angielskiego
- Korekcyjno-kompensacyjne
- Z przedmiotów przyrodniczych

Dla klas 7-8 SP:

- Logopedyczne
- Matematyczne
- Z języka polskiego
- Z języka angielskiego
- Korekcyjno-kompensacyjne

- Z przedmiotów przyrodniczych
- Z chemii i fizyki

Nauczyciele, rodzice i uczniowie zgłaszają zapotrzebowanie na innowacyjne zajęcia rozwijające takie kompetencje jak:

- matematyka
- inicjatywność, przedsiębiorczość, kreatywność.

Tabela 61. Zapotrzebowania na zajęcia rozwijające

Klasy 4-6 SP

Lp.	Nazwa zajęć	TAK	NIE
1	Z języka angielskiego	x	
2	Rozwijające umiejętności uczenia się i zapamiętywania	x	
3	Matematyczne	x	
4	Przyrodnicze	x	
5	Informatyczne w tym nauka programowania	x	
6	Sportowe	x	
7	Edukacyjne gry planszowe rozwijające m.in. kreatywność, umiejętności logiczne i matematyczne, przedsiębiorczość	x	
8	Wycieczki edukacyjne	x	
9	Inne, jakie?		
10	Zajęcia szachowe	x	

Źródło: dane SP w Puchalach

Klasy 7-8 SP

Lp.	Nazwa zajęć	TAK	NIE
1	Z języka angielskiego	x	
2	Rozwijające umiejętności uczenia się i zapamiętywania	x	
3	Matematyczne	x	
4	Przyrodnicze	x	
5	Informatyczne w tym nauka programowania	x	
6	Sportowe	x	
7	Edukacyjne gry planszowe rozwijające m.in. kreatywność, umiejętności logiczne i matematyczne, przedsiębiorczość	x	
8	Wycieczki edukacyjne	x	
9	Inne, jakie?		
10	Zajęcia szachowe	x	

Źródło: dane SP w Puchalach

Wskaźnik 5: Rodzaje specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów

W szkole uczą się uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z:

- specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych,
- szczególnych uzdolnień w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, przedsiębiorczości,

Ze względu na złą sytuację finansową wielu rodziców nie stać na zajęcia rozwijające dla ich dzieci. Dlatego też zajęcia pozalekcyjne prowadzone w ramach planowanego projektu edukacyjnego pomogą zmniejszyć nierówności edukacyjne, m.in. w zakresie kompetencji informatycznych i przedsiębiorczości. Zajęcia pozalekcyjne dadzą młodzieży możliwość realizowania swoich pasji związanych z cyfryzacją a także duże możliwości rozwoju w tej dziedzinie.

Wskaźnik 6. Zaplecze dydaktyczne szkoły

Baza szkoły

Baza dydaktyczna szkoły nie jest wystarczająca, ale stale się rozwija i unowocześnia.

Tabela 62. Zaplecze dydaktyczne szkoły

Lp.	Rodzaje zaplecza dydaktycznego	TAK	NIE
1	Biblioteka	x	
2	Boisko	x	
3	Pracownia komputerowa z dostępem do Internetu – <i>nie wyposażona</i> zgodnie z rekomendacją MEN „cyfrowa szkoła”	x	
4	Pracownia komputerowa z dostępem do Internetu – <i>wyposażona</i> zgodnie z rekomendacją MEN „cyfrowa szkoła”		x
5	Tablice multimedialne (jeśli tak, proszę podać ilość takich tablic szt.)	3	

Źródło: dane SP w Puchalach

Komputery	Liczba	Z dostępem do internetu (w szt.)
Wykorzystywane do celów dydaktycznych	8	8
W bibliotece szkolnej	-	-
Pozostałe komputery w szkole	1	1
Razem	9	9

Źródło: dane SP w Puchalach

Wyposażenie (wg ksiąg inwentarzowych)	Liczba	Rok	Czy sprzęt był dofinansowany ze środków UE (TAK/ NIE)
Komputer stacjonarny	4 1	2010-2011 2014	NIE TAK
Laptopy	4	2010-2016	NIE
Magnetofony stereofoniczne	-	-	-
Odtwarzacze DVD	1 1	2012 2014	NIE TAK
Projektory multimedialne	2	2015	NIE
Telewizory	1	2010	NIE

Tablice interaktywne	1 2	2014 2017	TAK NIE
Oprogramowanie: Jakie? WINDOWS XP WINDOWS 2008 WINDOWS 2010			

Źródło: dane SP w Puchalach

Wskaźnik 7. Zapotrzebowanie na wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do rozwijania kompetencji uczniów, w tym TIK

Tabela 63. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematycznej

Lp.	Nazwa	TAK	NIE
1	Modele brył obrotowych	x	
3	Plansze dydaktyczne	x	
4	Przyrządy geometryczne magnetyczne	x	
5	Tablica multimedialna	x	
6	Laptop	x	
7	Inne, jakie?		

Źródło: dane SP w Puchalach

Tabela 64. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

Lp.	Nazwa	Ilość
1	Plansze dydaktyczne	10
2	Szkielet człowieka	1
3	Mapy	6
4	Mikroskop + preparaty	4
5	Gry edukacyjne	6
6	Tablica multimedialna	1
7	Laptop	2

Źródło: dane SP w Puchalach

Tabela 65. Zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK (lista przygotowana przez MEN)

Lp.	Przedmiot	Czy jest w pracowni (liczba szt.)
1	Urządzenia sieciowe (tj. firewall, przełącznik zarządzalny – urządzenia umożliwiające konfigurację V-lanów	NIE
2	Okablowanie strukturalne – umożliwia wykonanie szkolnych sieci komputerowych	NIE
3	Router z wbudowanymi lub zewnętrznymi modułami zapory sieciowej i systemem blokowania włamań (IPS) – urządzenie sieciowe służące do łączenia różnych sieci komputerowych	NIE
4	Zasilacz UPS – urządzenie, którego funkcją jest podtrzymanie pracy urządzeń elektronicznych w przypadku zaniku zasilania (konieczny przy zakupie NAS)	NIE

5	Klimatyzator – urządzenie niezbędne do zapewnienia odpowiednich warunków pracy urządzeń infrastruktury sieciowej	NIE
6	Przenośny komputer dla ucznia, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera – urządzenia wyposażone w zainstalowany system operacyjny	NIE
7	Przenośny komputer dla nauczyciela, wraz z oprogramowaniem, lub inne mobilne urządzenie mające funkcje komputera – urządzenia wyposażone w zainstalowany system operacyjny	4
8	Dedykowane urządzenie umożliwiające ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym	NIE
9	Sieciowe urządzenie wielofunkcyjne urządzenie współpracujące z komputerem umożliwiające co najmniej drukowanie, kopiowanie i skanowanie	2
10	Drukarka 3D- urządzenie umożliwiające przestrzenne drukowanie trójwymiarowych fizycznych obiektów na podstawie komputerowego modelu	NIE
11	Cyfrowe urządzenie zapisujące obraz lub/i dźwięk z oprzyrządowaniem i statywem – urządzenie zapisujące obraz i dźwięk podobnie jak informacje w pamięci komputera	NIE
12	Wieloformatowe, niskoemisyjne, interaktywne urządzenia do projekcji obrazu i emisji dźwięku – np. tablice interaktywne, wideoprojektory, ekrany dotykowe itp.	NIE
13	Cyfrowe systemy pomiarowe- służące do otrzymywania, przetwarzania, przesyłania oraz zapamiętywania informacji pomiarowej	NIE
14	Serwer plików NAS – urządzenie umożliwiające składowanie danych (NAS Network Attached Storage) minimum 2 dyskowy	NIE
15	Kontroler WLAN – urządzenie zarządzające szkolną siecią bezprzewodową	NIE
16	Punkt dostępowy – urządzenie zapewniające dostęp do sieci komputerowej za pomocą bezprzewodowego nośnika transmisyjnego	NIE
17	Wizualizer – urządzenie służące do prezentacji. Umożliwia pokazanie na ekranie (w połączeniu z projektorem) zarówno płaskiego, jak i przestrzennego przedmiotu	NIE
18	System do zbierania i analizowania odpowiedzi – system, który pozwala na tworzenie sprawdzianów, zarządzanie wynikami, nadzorowanie pracy ucznia	NIE

Źródło: dane SP w Puchalach

Tabela 66. Spełnienie funkcjonalności cyfrowej szkoły w perspektywie 2020

Lp.	Funkcjonalność	Jest spełnione na ten moment? (TAK/ NIE)
1	Zalecana przepustowość łącza symetrycznego w szkole musi być zrealizowana na najlepszym szerokopasmowym dostępnym technicznie poziomie , a docelowo do roku 2020 należy dążyć do osiągnięcia przepustowości na poziomie 1 GB/s uwzględniając lokalne warunki techniczne. Dobór parametrów przepustowości łącza szerokopasmowego do sieci w szkole powinien uwzględniać liczbę końcowych użytkowników oraz urządzeń komputerowych na terenie szkoły	TAK
2	W zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo powyżej, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jeden lub dwa zestawy przenośnych komputerów	NIE

	<p>składające się przynajmniej z:</p> <p>g) Przenośnego komputera dla nauczyciela i przenośnych komputerów dla uczniów z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zainstalowanym systemem operacyjnym • Dostępem do oprogramowania biurowego • Oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych • Oprogramowaniem zabezpieczającym komputer w przypadku kradzieży • W zależności od rodzaju wybrane przenośnego komputera • Oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych- w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych • Oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści niepożądanych w rozumieniu art. 4a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; w przypadku niewypożyczania przenośnych komputerów poza teren szkoły oprogramowanie zabezpieczające może być zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych <p>h) Dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym</p>	
3	W zależności od liczby uczniów, tj. do 300 uczniów albo powyżej 300 uczniów, szkoła posiada odpowiednio, co najmniej, jedną albo dwie sale lekcyjne z dostępem do internetu, dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów	TAK
4	W Sali lekcyjnej, w której uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku	TAK
5	Szkoła zapewnia komputery przenośne do użytku służbowego nauczycielom prowadzącym w ramach działania zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK- docelowo wszystkim nauczycielom	TAK
6	Szkoła posiada co najmniej jedno miejsce, np. bibliotekę szkolną, w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych	TAK

Źródło: dane SP w Puchałach

Wskaźnik 8. Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

W szkole potrzebne jest przeszkolenie nauczycieli z następujących obszarów:

Tabela 67. Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

Lp.	Obszar edukacji	TAK/NIE	Jeśli tak, ilość nauczycieli
1	Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu	TAK	2
2	Wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć	TAK	14

3	Aktywne nauczanie języka angielskiego za pomocą technik pamięciowych	TAK	1
4	Kształtowanie właściwych postaw wśród uczniów dotyczących kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie	TAK	14
5	Praca metodą projektu	TAK	6

Źródło: dane SP w Puchałach

Wskaźnik 9: Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia i umiejętności

Tabela 68. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz.A.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
A	Stwarzanie podczas wszystkich zajęć warunków kształcenia następujących umiejętności uczniów:									
1	Sprawne komunikowanie się w języku obcym						x			
2	Krytyczne wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji (np. z zasobów Internetu)			x						
3	Myślenie przyczynowo-skutkowe, wnioskowanie, uzasadnianie opinii			x						
4	Wzajemne uczenie się uczniów we współpracy podczas lekcji						x			
5	Wspólne rozwiązywanie konfliktów występujących w klasie						x			
6	Uczniowska samoocena (samodzielne identyfikowanie swoich mocnych i słanych stron oraz obszarów do rozwoju)			x						
7	Programowanie gier/ aplikacji/ robotów									x
8	Umiejętność logicznego i analitycznego						x			

	myślenia									
9	Znajomość podstawowych procesów zachodzących w przyrodzie, zasad funkcjonowania technologii i umiejętność ich zastosowania						x			
10	Umiejętność zdobywania, przetwarzania, oceniania i przyswajania nowych informacji			x						
11	Samodzielność i aktywność w działaniu, zdolność do wcielania pomysłów w czyn			x						
12	Rozwijanie kreatywności uczniów						x			

Źródło: dane SP w Puchalach

Tabela 69. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz. B.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie nie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
B	Uwzględnianie przez nauczycieli w pracy dydaktycznej i wychowawczej następujących aspektów:									
1	Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metody eksperymentu: przeprowadzanie eksperymentów przez uczniów						x			
2	Wykorzystanie pomocy dydaktycznych na zajęciach przyrodniczych (np. mikroskopy, zestawy do budowy obwodów itp.)		x							
3	Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi do prowadzenia zajęć (tablice interaktywne,			X						

	tablety, laptopy do pracy uczniów, oprogramowanie edukacyjne)									
4	Stymulowanie pracy zespołowej między uczniami					x				
5	Dostosowanie wymagań do możliwości i umiejętności ucznia						x			
6	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów			x						
7	Wykorzystanie nowoczesnych form nauki, np. z wykorzystaniem technik pamięci, różnych sposobów uczenia się						X			
8	Motywowanie uczniów do nauki przedmiotów ścisłych i przyrodniczych						x			

Źródło: dane SP w Puchałach

Tabela 70. Kwestionariusz samooceny dla Rady Pedagogicznej cz. C.

		Jest bardzo dobrze	Jest wystarczająco dobrze	Nie wszystko się udaje	Rzadko podejmujemy takie działania	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Nie mam zdania	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE
C	Budowanie środowiska edukacyjnego poprzez									
1	Organizowanie w szkole zajęć wyrównawczych						X			
2	Organizowanie w szkole zajęć terapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych						x			
3	Wsparcie ucznia zdolnego		x							
4	Wsparcie ucznia z niepełnosprawnościami							x		
5	Wsparcie ucznia z trudną sytuacją rodzinną-ekonomiczną		x							

6	Organizowanie zajęć naukowych w trakcie wakacji, np. obozy językowe, półkolonie edukacyjne									X
7	Organizowanie wydarzeń promujących nauki ścisłe i przyrodnicze		x							

Źródło: dane SP w Puchałach

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE ROZWOJOWE

4.1. ANALIZA WYNIKÓW DIAGNOZY W SZKOLE PODSTAWOWEJ W JARNUTACH

Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w latach 2014-2016 plasują szkołę na pozycji niższej niż średnia gminy, powiatu oraz województwa podlaskiego i kraju. Analiza wyników egzaminu szóstoklasisty z 2016 roku wskazuje, że uczniowie Szkoły Podstawowej w Jarnutach najlepiej poradzili sobie z językiem angielskim (62%) i jest to wynik niższy od średniej województwa (70%). Z matematyki uczniowie uzyskali wynik na poziomie 49%, a z języka ojczystego 68% i są to wyniki niższe niż średnia województwa.

W szkole prowadzone są zajęcia pozalekcyjne finansowane z budżetu szkoły: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz korekcyjno-kompensacyjne jedynie dla klas I-III, z kolei dla starszych klas: gimnastyka korekcyjna i terapia pedagogiczna.

Aktualnie szkoła nie prowadzi dodatkowych aktywności w ramach innych środków niż budżet szkoły. Ponadto nie organizuje wydarzeń związanych z popularyzacją nauk ścisłych i technicznych, nie proponując uczniom tym samym ciekawszej formy dotarcia do wiedzy czy zainteresowania nauką.

Pracownie dydaktyczne wymagają doposażenia. Szczególnie dotyczy to pracowni matematycznej i przyrodniczej. Wyposażenia szkół w sprzęt i urządzenia przydatne w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych umożliwi pracę opartą o metodę eksperymentu. Dodatkowo podniesie atrakcyjność i jakość prowadzonych zajęć, a tym samym wpłynie na pozytywne osiągnięcia dydaktyczne szkoły.

W placówce nie odbywają się zajęcia z doradztwa zawodowego, zarówno grupowego, jak i indywidualnego. Szkoła nie dysponuje także psychologiem ani doradcą zawodowym. Realizacja doradztwa zawodowego powinna obejmować wszystkich uczniów szkoły i być dostosowana w zakresie i formie do poziomu edukacyjnego uczniów.

4.2. ANALIZA WYNIKÓW DIAGNOZY W SZKOLE PODSTAWOWEJ W PNIEWIE

Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w latach 2014-2016 plasują szkołę na pozycji niższej niż średnia gminy, powiatu oraz województwa podlaskiego i kraju. Analiza wyników egzaminu szóstoklasisty z 2016 roku wskazuje, że uczniowie Szkoły Podstawowej w Pniewie najlepiej poradzili sobie z językiem angielskim (74%) i jest to wynik wyższy od średniej województwa (70%). Z matematyki uczniowie uzyskali wynik na bardzo niskim poziomie 33% (średnia w województwie – 54%), a z języka ojczystego 68% (średnia w województwie – 71%).

W szkole prowadzone są zajęcia pozalekcyjne finansowane z budżetu szkoły: koło plastyczne, Uczniowski Klub Sportowy „Ostoja” oraz zajęcia logopedyczne. Aktualnie szkoła prowadzi dodatkowe aktywności w ramach innych środków niż budżet szkoły – tj. dzięki opłacaniu tych zajęć przez rodziców uczniów. Prowadzone są zajęcia z następującej problematyki:

- Koło teatralne
- Chór szkolny
- Programowanie z elementami robotyki
- Zajęcia taneczne
- Czwartki lekkoatletyczne

Szkoła jednak nie organizuje wydarzeń związanych z popularyzacją nauk ścisłych i technicznych, nie proponuje uczniom tym samym ciekawszej formy dotarcia do wiedzy czy zainteresowania nauką poza uczestnictwem niewielkiej liczby uczniów w zajęciach z programowania z elementami robotyki.

Pracownie dydaktyczne wymagają doposażenia. Szczególnie dotyczy to pracowni matematycznej i przyrodniczej. Wyposażenia szkół w sprzęt i urządzenia przydatne w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych umożliwi pracę opartą o metodę eksperymentu. Dodatkowo podniesie atrakcyjność i jakość prowadzonych zajęć, a tym samym wpłynie na pozytywne osiągnięcia dydaktyczne szkoły.

W placówce odbywają się zajęcia z doradztwa zawodowego. Szkoła nie dysponuje jednak ani psychologiem ani doradcą zawodowym. Z badań przeprowadzonych na potrzeby niniejszego dokumentu wynika, że szkoła zgłasza zapotrzebowanie na doradztwo edukacyjne w następującym zakresie:

- Dla uczniów klas I-III SP warsztaty grupowe (poziom dostosowany do wieku dzieci, np. pokaz filmów o różnych zawodach, zaproszenie osób o różnych profesjach),
- Dla uczniów klas IV-VIII SP doradztwo indywidualne
- Dla uczniów klas IV-VIII SP warsztaty grupowe.

Wynika zatem, iż realizacja doradztwa zawodowego powinna obejmować wszystkich uczniów szkoły i być dostosowana w zakresie i formie do poziomu edukacyjnego uczniów. W szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno- zawodowego.

4.3. ANALIZA WYNIKÓW DIAGNOZY W SZKOLE PODSTAWOWEJ W KONARZYCACH

Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w roku 2016 są niższe niż średnia województwa podlaskiego. Podobnie sytuacja przedstawia się na przestrzeni ubiegłych lat. Można jednak zauważyć tendencję wzrostową. Uczniowie podczas sprawdzianu w 2016 roku najlepiej poradzili sobie z językiem polskim (58%), jednak jest to wynik niższy od średniej województwa o 12%. Szóstoklasiści uzyskali najniższy wynik w gminie z języka angielskiego (53%).

W ramach budżetu szkoły prowadzone są zajęcia pozalekcyjne: Szkolny Klub Sportowy, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna, spotkania z logopedą, terapia pedagogiczna. Dzięki rodzicom, uczniowie mogą korzystać z zajęć pozalekcyjnych z zakresu robotyki. Zajęcia te finansowane są przez rodziców dzieci korzystających z tych zajęć.

Wyposażenie szkoły w sprzęt i materiały dydaktyczne wymaga znaczącego poszerzenia. Szczególnie dotyczy to pracowni matematycznej i przyrodniczej. Odpowiednie wyposażenie pracowni pozwoli uczniom na zwiększenie interaktywności na zajęciach, a także na wzmocnienie działań interdyscyplinarnych.

W placówce odbywają się zajęcia z doradztwa zawodowego, prowadzone przez pedagoga szkolnego. W szkole konieczne jest zorganizowanie doradztwa zawodowego w formie grupowej oraz skierowanej indywidualnie do konkretnego ucznia w zakresie dostosowanym do jego wiedzy i poziomu edukacyjnego.

4.4. ANALIZA WYNIKÓW DIAGNOZY W SZKOLE PODSTAWOWEJ W PUCHAŁACH

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Puchalach z egzaminu klas VI z części matematycznej i z języka polskiego osiągnęli wynik poniżej średniej województwa. Jest to tendencja, która utrzymuje się na przełomie ostatnich lat. Podczas testów z 2016 roku uczniowie najlepiej poradzili sobie z częścią z języka polskiego, zdobywając 72%. Wynik ten jest wyższy od średniej wojewódzkiej o 1%. Najgorzej uczniowie wypadli na egzaminie z matematyki. Dysproporcja na tle województwa wynosi 6%.

Szkoła prowadzi zajęcia pozalekcyjne finansowane jedynie z budżetu szkoły w następującym zakresie:

- Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna
- Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- Zajęcia rozwijające zdolności uczniów (jedynie dla 3 uczniów)
- Zajęcia rekreacyjno-sportowe

Szkoła nie przyczynia się do rozpowszechnienia nauk ścisłych poprzez różnego typu formy edukacyjno-poznawcze. Baza sprzętowa szkoły wymaga znacznego doposażenia. Na ten moment konieczne jest zaopatrzenie wszystkich sal tematycznych, w szczególności dla klas VII-VIII. Niewielka baza informatyczna znacznie ogranicza dostęp uczniów do nowoczesnych technologii i możliwości wykorzystania sprzętu na zajęciach innych niż informatyczne.

W placówce odbywają się zajęcia z doradztwa zawodowego, prowadzone przez pedagoga szkolnego. Realizacja doradztwa zawodowego powinna obejmować wszystkich uczniów szkoły i być dostosowana w zakresie i formie do poziomu edukacyjnego uczniów.

V. WSKAZANIA I REKOMENDACJE

Analiza materiału badawczego placówek edukacyjnych znajdujących się na terenie gminy Łomża wykazała potrzeby w zakresie rozszerzenia oferty szkół o dodatkowe zajęcia służące lepszemu przygotowaniu uczniów do kolejnych etapów kształcenia, poruszania się na rynku pracy oraz kształtowania umiejętności społecznych. Diagnoza wskazuje również na potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz niezbędne doposażenie dydaktyczne szkół. Wskazania i rekomendacje zostały przedstawione zgodnie ze zdefiniowanymi celami diagnozy.

V.1. Zapotrzebowanie uczniów na różnorodne zajęcia pozalekcyjne

V.1.1. Rodzaje zajęć pozalekcyjnych

Celem wyrównywania poziomu edukacyjnego uczniów należy najpierw wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzanie wiedzy w zależności od zaburzeń rozwojowych i braków edukacyjnych. Dotyczy to zajęć o charakterze korekcyjno-kompensacyjnym, ale również zajęć

wyrównawczych-przedmiotowych dających możliwość uzupełnienia, poszerzenia i przypomnienia wielu zagadnień z podstawy programowej.

W programie zajęć pozalekcyjnych należy również uwzględnić realizację zajęć pozalekcyjnych o tematyce dostosowanej do zainteresowań uczniów, jednocześnie poszerzając ich wiedzę z przedmiotów podstawy programowej. Zajęcia te przyczynią się do kompleksowego rozwoju intelektualnego, osobowościowego i fizycznego uczniów np. zajęcia ekologiczno-przyrodnicze, językowe, zajęcia z chemii i fizyki.

Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji oraz podjęcia zatrudnienia. Przeprowadzona diagnoza wykazała konieczność uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły o zajęcia zachęcające uczniów do nauki przedmiotów ścisłych i technicznych, wprowadzenie zajęć nastawionych na kształtowanie kompetencji społecznych i rozwijających przedsiębiorczość oraz kreatywność. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, rozumowania, wykorzystania wiedzy w praktyce, aby podwyższyć kompetencje uczniów z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Ponadto konieczne jest wprowadzenie zajęć o tematyce technologicznej do szkoły, np. programowanie, robotyka, aby zachęcić uczniów do nauki w kierunkach szczególnie pożądanym na rynku pracy.

V.1.2 Formy zajęć pozalekcyjnych

Ważne jest wspomaganie rozwoju intelektualnego uczniów poprzez doskonalenie umiejętności skutecznego uczenia się, która jest przydatna w szkole i w zdobywaniu codziennej wiedzy ogólnej, rozwija twórcze myślenie i pamięć, ćwiczy koncentrację i chęć zdobywania wiedzy.

Konieczne jest uwrażliwienie uczniów na złożoność procesów zachodzących w przyrodzie i technice. Należy nauczyć ich, że etap poszukiwania jest równie istotny jak znalezienie odpowiedzi na zadane pytanie. Zajęcia powinny mieć charakter praktyczny, uczeń powinien na nich wykonywać doświadczenia, eksperymenty, tworzyć własne konstrukcje i projekty.

Niezbędne jest wykorzystywanie różnorodnych metod dydaktycznych na wszystkich rodzajach zajęć pozalekcyjnych, np.:

- a) nauka oparta o metodę eksperymentu,
- b) wykorzystanie narzędzi TIK,
- c) działania praktyczne,
- d) praca w grupie,
- e) techniki pamięci,
- f) gry i zabawy,
- g) symulacja,
- h) pokazy i występy sceniczne,
- i) wdrażanie innowacyjnych programów zajęć,
- j) realizacja projektów edukacyjnych,
- k) wprowadzanie nowoczesnych środków przekazu, które są bliskie młodym ludziom.

Zajęcia powinny być realizowane nie tylko jako standardowe zajęcia po szkole, ale również przybierać inne formy, np.:

- a) realizacja projektów edukacyjnych,
- b) warsztaty/obozy weekendowe,
- c) wycieczki szkolne (teatr, kino, instytucje o charakterze edukacyjnym, muzea),
- d) zielone szkoły,
- e) spotkania ze znanymi ludźmi.

V.1.3. Zapewnienie pomocy dydaktycznych

Użycie na zajęciach innych metod pracy niż na lekcjach, odejście od schematu „tablicy i kredy” wymaga zastosowania różnorodnych pomocy dydaktycznych na wszystkich rodzajach prowadzonych zajęć. Prowadzący powinien dysponować budżetem na zakup pomocy dydaktycznych, zgodnych z programem wdrażanym na danych zajęciach.

V.2. Baza dydaktyczna

Niezbędne jest polepszenie bazy dydaktycznej i wyposażenia szkół w sprzęt i urządzenia przydatne w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Przede wszystkim dotyczy to pracowni przedmiotowych, by możliwa była praca z uczniem oparta o metodę eksperymentu. Funkcjonalny i sprawny sprzęt zdecydowanie podniesie atrakcyjność i jakość prowadzonych zajęć i wpłynie pozytywnie na osiągnięcia dydaktyczne szkoły.

Konieczne jest również doposażenie szkół tak, aby placówki posiadały wyposażenie zgodne z szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK określonych przez MEN, oraz mogły realizować typ projektu - Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych (Podrozdział 3.4 Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020).

Szczegółowa analiza została przedstawiona zgodnie z inwentaryzacją posiadanego przez szkoły wyposażenia oraz uwzględnia opinie interesariuszy szkoły: uczniów, nauczycieli, kadry zarządzającej, rodziców/opiekunów prawnych uczniów.

V.3. Doksztalcanie kadry pedagogicznej

Podniesienie efektywności nauczania jest elementem niezbędnym do poprawy poziomu edukacji uczniów, polepszenia ich wyników na egzaminach zewnętrznych oraz uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły. Spośród różnych czynników, mających wpływ na jakość i efektywność pracy szkoły, najważniejszym jest stały rozwój dydaktyczny kadry przez cały okres ich aktywności zawodowej. Istotnym również jest otwartość nauczycieli na oczekiwania i potrzeby uczniów oraz nowe sposoby przekazywania wiedzy.

Kadra pedagogiczna szkół posiada wykształcenie kierunkowe, wielu pedagogów ma kwalifikacje do nauczania dwóch, a nawet trzech przedmiotów. Ponadto szkoła stara się doskonalić zawodowo nauczycieli uwzględniając zmiany programowe w szkolnictwie. Mimo fachowości kadry pedagogicznej wskazane zostały wymagania doksztalcenia w następujących obszarach:

- a) nauczanie oparte na metodzie eksperymentu,
- b) wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć,
- c) aktywne nauczanie języka obcego za pomocą technik pamięciowych,
- d) kształtowania właściwych postaw wśród uczniów dotyczących: kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie.

V.4. Doradztwo zawodowe

Właściwie prowadzone zajęcia z doradztwa zawodowego motywują do nauki i mogą zapobiec nieprzemyślanym decyzjom dotyczącym dalszej ścieżki edukacji i kariery, co ma znaczenie przy dzisiejszym wysokim bezrobociu wśród ludzi młodych. Obowiązująca od niedawna reforma

szkolnictwa nakłada na młodzież po ukończeniu pierwszej klasy liceum wymóg wyboru ściśle wyspecjalizowanej ścieżki edukacji. Tymczasem większość uczniów nie wie, co chce robić w życiu. Perspektywa podjęcia tak poważnej decyzji w pierwszej klasie liceum, zdecydowanie uzasadnia konieczność wprowadzenia szkolnego doradztwa zawodowego już na etapie szkoły podstawowej. Celem pomocy uczniom w dokonaniu właściwego wyboru należy umożliwić uczniom udział w zajęciach z doradztwa zawodowego.

PODSUMOWANIE

Uczniowie szkół wskazanych w dokumencie w 100% są mieszkańcami obszarów wiejskich o utrudnionym dostępie do ośrodków kultury i nauki. Ze względu na miejsce zamieszkania rzadko uczestniczą w zajęciach pozaszkolnych. Ci, których rodzice dowożą na zajęcia wybierają głównie zajęcia sportowe i taneczne.

Trudny dostęp do instytucji popularyzujących osiągnięcia naukowo-techniczne, mały kontakt z osobami ze świata nauki, brak promowania w rodzinach wartości nauki, powodują, że uczniowie mają małe zainteresowania i aspiracje naukowe oraz niską motywację do nauki. U niewielu uczniów obserwuje się chęć do nauki i ambicje motywujące ich do podejmowania próby poprawy oceny.

Uczniowie nie mogą w większości liczyć na pomoc ze strony rodziców ze względu na to, że nie posiadają oni dostatecznej wiedzy i umiejętności lub nie dysponują czasem, który mogliby poświęcić się swoim dzieciom. Większość z nich pracuje na gospodarstwie rolnym lub poza miejscem zamieszkania.

Większość uczniów bardzo rzadko wyjeżdża poza miejsce zamieszkania w innym celu niż wizyta u lekarza lub zakupy. To powoduje, że korzystają z ośrodków kultury i nauki tylko wtedy, gdy szkoła organizuje takie wyjazdy.

Uczniowie mają słabą orientację i wiedzę dotyczącą osiągnięć nauki, nie mają możliwości rozwijania swoich zainteresowań naukowych i kulturalnych. Sprawnie korzystają z urządzeń komunikacyjnych, tj. komputer i smartfona, ale tylko do porozumiewania się na portalach społecznościowych i do grania w gry komputerowe. Takie też podają zazwyczaj swoje zainteresowania. Interesują się także sportem (przeważnie chłopcy) oraz tańcem, zajęciami plastycznymi (w większości dziewczęta).

Nauczyciele podejmują działania zwiększające motywację uczniów, zainteresowania ich nauką, ale nie przynoszą one oczekiwanych efektów. Mimo pedagogizacji rodziców na ten temat nie obserwuje się znacznej poprawy. Rodzice dają często dzieciom przyzwolenie na mały wkład pracy w zdobywanie nowych wiadomości i umiejętności.

W związku z powyższym szkoła spełnia bardzo ważną rolę w rozbudzaniu zainteresowań naukowych i odkrywania predyspozycji i zdolności uczniów. Należałoby zwiększyć ilość zajęć pozalekcyjnych dla uczniów chcących rozwijać swoje zainteresowania i kształcić kompetencje, które pozwolą im w przyszłości odnieść sukces na rynku pracy.

Nauczyciele dużo czasu poświęcają na pracę z uczniami z trudnościami w nauce, aby wyrównać ich braki. Ale brak systematycznej pracy w domu i kontroli rodziców słabo przekłada się na wyniki nauczania i wyniki diagnoz.

Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych są objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły.

Warto zaznaczyć, iż nauczyciele korzystają często z darmowych programów i aplikacji komputerowych, i e-zasobów dołączanych jako materiały dydaktyczne przez wydawnictwa. Szkoły nie dysponują m.in. żadnymi pomocami dydaktycznymi do nauki programowania – na zajęciach komputerowych wykorzystywane są dostępne darmowe programy komputerowe do programowania,

co znacznie utrudnia realizację podstawy programowej z informatyki. Nie ma żadnych pomocy dydaktycznych do robotyki, które w znaczny sposób uatrakcyjniłyby zajęcia i przyczyniłyby się do zwiększenia zainteresowań uczniów i rozwój kompetencji cyfrowych.

Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy szkołom konieczne jest wsparcie placówki w rozwijanie u uczniów kompetencji cyfrowych, niezbędnych na rynku pracy, jak również umożliwienie im uczestnictwo w różnego typach formach edukacji. Istnieje także potrzeba udzielenia wsparcia nauczycielom w doskonaleniu ich umiejętności w posługiwaniu się nowoczesnymi pomocami dydaktycznymi, a także doposażenie szkoły w atrakcyjny, nowoczesny sprzęt TIK.